

Introduktion till slovenska

med övningar

Dolores Meden

**Tillägnad Morgan Nilsson
för hans stöd, uppmuntran och excellenta undervisning**

Innehållsförteckning

[Inledning](#)

[Introduktion](#)

[Grammatik](#)

[1. Böjbara och icke böjbara ord](#)

[2. Nomen](#)

[2.1 Substantiv](#)

[2.1.1 substantiv böjs på tre sätt](#)

[2.1.2 Regelbundna substantiv](#)

[2.1.3 substantiv som böjs annorlunda](#)

[2.1.3.1 Regelbunden böjning av maskulina substantiv](#)

[2.1.3.1.1 Böjning av človek](#)

[2.1.3.1.2 Böjning av dan](#)

[2.1.3.1.3 Böjning av las](#)

[2.1.3.1.4 Böjning av mož](#)

[2.1.3.1.5 Böjning av otrok](#)

[2.1.3.2 Regelbunden böjning av neutrerna substantiv](#)

[2.1.3.2.1 Böjning av oko](#)

[2.1.3.2.2 Böjning av uho](#)

[2.1.3.3 Regelbunden böjning av feminina substantiv](#)

[2.1.3.3.1 Böjning av gospa](#)

[2.1.3.3.2 Böjning av hči](#)

[2.1.3.3.3 Böjning av kri](#)

[2.1.3.3.4 Böjning av mati](#)

[2.1.4 Possessiva former](#)

[2.1.5 Personbeteckningar](#)

[2.1.6 Verbalsubstantiv](#)

[2.2 Adjektiv](#)

[2.2.1 Adjektiv böjs på tre sätt](#)

[2.2.2 Flyktig vokal](#)

[2.2.3 Komparation och användning av komparerade adjektiv](#)

[2.3 Pronomen](#)

[2.3.1 Personliga pronomen](#)

[2.3.2 Possessiva pronomen](#)

[2.3.3 Demonstrativa pronomen](#)

[2.3.4 Interrogativa pronomen](#)

[2.3.5 Totala pronomen](#)

[2.3.5.1 Ves](#)

[2.3.6 Obestämda pronomen](#)

[2.3.7 Negerade pronomen](#)

[2.3.8 Relativa pronomen](#)

[2.4 Räkneord](#)

[2.4.1 Grundtal](#)

[2.4.2 Ordningstal](#)

2.5 Kasus

2.5.1 Nominativ

2.5.2 Ackusativ

2.5.3 Genitiv

2.5.4 Lokativ

2.5.5 Dativ

2.5.6 Instrumentalis

3. Verb

3.1 De finita verben

3.1.1 De finita verbens bildning

3.1.1.1 Regelbundna verb – översikt

3.1.1.2 Starka verb

3.1.1.3 Oregelbundna verb

3.1.1.3.1 Biti

3.1.1.3.2 lti

3.1.2 Verb i de olika formerna med vilka frågor vi ställer till dem

3.2 Vilka betydelsefält öppnas av verben?

3.3 Identifiera vilka frågor som hör samman med vilka verb

3.4 Hjälperb

3.4.1 Modala hjälperb och det modala adverbet laško

4. Adverb

5. Konjunktioner

5.1 Samordnade konjunktioner

5.2 Underordnade konjunktioner

6. Prepositioner

6.1 Prepositioner efter deras funktion och betydelse

6.1.1. Rumsliga

6.1.1.1 Befintlighet

6.1.1.2 Förflyttning

6.1.1.3 Befintlighet och förflyttning

6.1.2. Temporal/ tid

6.1.3. Prepositioner med kasual betydelse

6.1.4. Prepositioner som betecknar ett syfte eller en intention

6.1.5. Prepositioner som uttrycker betydelser eller sätt

6.1.6. Prepositioner som uttrycker medgivande

6.1.7. Kvantitativa/ anger mängd

6.1.8. Prepositioner som uttrycker en jämförelse

6.1.9. Andra prepositioner

6.2 Översikt

Att uttrycka sig

7. Skiljetecken

7.1 Vilka sorts ord som hör ihop med vilka skiljetecken

7.2 Kommatering

8. Verb

8.1 Allmänt

8.2 Aspekt

8.3 Diates

- [8.4 Med-person](#)
- [9. Positioner och vägbeskrivningar](#)
 - [9.1 Positioner](#)
 - [9.2 Vägbeskrivningar](#)
- [10. Tidsuttryck](#)
 - [10.1 Datum](#)
 - [10.2 Tid/klockslag](#)
 - [10.3 Dag: del av dagen](#)
 - [10.4 Veckan: del av veckan](#)
 - [10.5 År](#)
 - [10.6 Årstider](#)
 - [10.7 Andra tidsuttryck som svarar på frågan Kdaj?/När](#)
 - [10.8 Prepositioner vid tidsuttryck](#)
 - [10.9 När man behöver eller inte behöver prepositioner](#)
 - [10.10 Tidslängd](#)
- [11. Neeringar](#)
- [12. Övrigt](#)
 - [12.1 Subjekt i genitiv](#)
 - [12.2 Våningsplan](#)
 - [12.3 Namn](#)
 - [12.3.1 Att översätta eller ej](#)
 - [12.3.2 Slovenska landskap](#)
 - [12.3.3 Kvinnliga förnamn](#)
 - [12.4 Ålder](#)
 - [12.5 Reflexivt pronomen se](#)
 - [12.6 Formellt subjekt](#)
 - [12.7 När och hur man tackar](#)
 - [12.8 Känslooplevelser](#)
 - [12.9 Länder, nationaliter och språk](#)
 - [12.10 Ägande](#)
- [13. Ordföljd](#)
 - [13.1 Allmänt om ordföljd](#)
 - [13.2 Klitikornas/obetonade småords inbördes ordning](#)
- [14. Direkt tal och indirekt tal](#)
- [15. Frågor](#)
 - [15.1 Utan frågeord](#)
 - [15.2 A och ali](#)
 - [15.3 Kaj \(vad\)](#)
 - [15.4 Kdo \(vem\)](#)
 - [15.5 Kako \(hur\)](#)
 - [15.6 Kakšen \(hurdan, hur\)](#)
 - [15.7 Kateri \(vilken, vilket\)](#)
 - [15.8 Kam \(vart\)](#)
 - [15.9 Kdaj \(när\)](#)
 - [15.10 Kje \(var\)](#)
 - [15.11 Koliko \(hur mycket, hur många\)](#)
 - [15.12 Od kod \(varifrån\)](#)

15.13 Med vilka kasus frågeorden besvaras

16. Talspråk

16.1 Bortfall av obetonad vokal

16.2 Hjälpverb

17. Uttal

17.1 Allmänt

17.2 Betoning

17.2.1 Substantiv

17.2.2 Adjektiv och Adverb

18. Transkribering

19. Ord

Inledning

Här har jag i första hand samlat saker från Morgan Nilssons slovenska kursmaterial till Slovenska A1, A2 och B1, *Kort slovensk grammatik* och *Allmän grammatik för begynnande slavister*. Jag har även använt mig av böckerna:

Greenberg, M. L. *A Short Reference Grammar of Standard Slovene*

Herrity, P. (2000) *Slovene A comprehensive grammar*

Hultman T. G. (2004) *Svenska Akademiens språklära*

Markovič, A. & Škapin, D. & Rigler Šilc, K. & Kajič Kmetič, Š., (2002) *Slovenska beseda v živo*

Markovič, A. & Škapin, D. & Knez, M. & Šoba, N., (2004) *Slovenska beseda v živo 2*

Pirih Svetina N. & Ponikvar A, (2008) *A, B, C... 1, 2, 3 Gremo*

Min förhoppning är att *Introduktion till slovenska* ska fungera som ett komplement till Morgan Nilssons slovenska material som jag varmt rekommenderar, inte bara för att det har varit min stora inspirationskälla både till denna text och min hemsida, utan även för att det är ett väldigt bra material som innehåller massor med saker som jag inte tar upp här.

Detta material är INTE färdigt, utan ett pågående arbete så jag tar tacksamt emot alla kommentarer, oavsett om det är om rena felaktigheter, förslag på förbättringar eller bara vad ni tycker om arbetet. Allt är hjärtligt välkommet till:

slaviska@yahoo.com

Lycka till med era slovenska studier ❤️

Dolores

Introduktion

Denna text är uppdelad i två delar. Den första delen är en grammatik del och den andra är tips och råd på vad man ska tänka på när man ska skriva eller tala slovenska.

Innehållsförteckningen är klickbar så att man lätt kan orientera sig i texten.

Länkarnas betydelser:

 till innehållsförteckningen

Ackusativ till angiven del i dokumentet

 nominativ: [pdf](#) [övning](#) till mina övningar

Grammatik

1. Böjbara och icke böjbara ord

Man skiljer mellan ord som går att böja och såna man inte böjer. De böjbara orden är:

1. substantiv
2. adjektiv
3. Pronomen
4. Räkneord
5. verb

Substantiv, adjektiv, pronomen och räkneord kallas för nomen.

De ordklasser som man inte böjer är:

1. adverb
2. prepositioner
3. konjunktioner

2. Nomen

Substantiv, adjektiv, pronomen och räkneord kallas för nomen och de böjs i kasus, numerus och genus.

2.1 Substantiv

2.1.1 substantiv böjs på tre sätt

A) Genus

maskulinum

femininum

neutrum

B) Numerus

singularis

dualis

pluralis

bara singularis

bara pluralis

C) Kasus

nominativ

ackusativ

genitiv

lokativ

dativ

instrumentalis

2.1.2 Regelbundna substantiv

Regelbundna substantiven böjs enligt följande mönster:

mask – när det finns 2 olika ändelser är den första icke animat och den andra animat

* -e istället för -o efter c, č, j, š, ž

	mask	neut	fem
	singular		
nom	ø	o, e	a
ack	ø, a	o, e	o
gen	a	a	e
lok	u	u	i
dat	u	u	i
inst	om, em*	om, em*	o
	plural		
nom	i	a	e
ack	e	a	e
gen	ov, ev*	ø	ø
lok	ih	ih	ah
dat	om, em*	om, em*	am
inst	i	i	ami
	dual		
nom	a	i	i
ack	a	i	i
gen	ov, ev*	ø	ø
lok	ih	ih	ah
dat	oma, ema*	oma, ema*	ama
inst	oma, ema*	oma, ema*	ama

nominativ: [pdf](#) [övning](#)

ackusativ: [pdf](#) [övning](#)

genitiv: [pdf](#) [övning](#)

lokativ: [pdf](#) [övning](#)

dativ: [pdf](#) [övning](#)

instrumentalis: [pdf](#) [övning](#)

mask. (ej. best. form): [kasus](#) [numerus](#) film: [K](#) [N](#) študent: [K](#) [N](#) prijatelj: [K](#) [N](#)

neutr.: [kasus](#) [numerus](#) krilo: [K](#) [N](#) letališče: [K](#) [N](#)

fem.: [kasus](#) [numerus](#) knjiga: [K](#) [N](#)

2.1.3 substantiv som böjs annorlunda

2.1.3.1 Oregelbunden böjning av maskulina substantiv

Oregelbunden böjning av maskulina substantiv kan ske enligt följande:

- förlängning med -j
 - utländska substantiv som slutar på vokaler
 - ord som slutar på -i
 - ord som slutar på -r
- för och efternamn som slutar på -e och o^öe förlänger stammen med -t i alla former
- vissa ord får en förlängning av -ov i plural och dual
 - a i nom.genitiv
 - a och -u i nom.genitiv
- ord som slutar på -a och u- i genitiv utan -ov förlängning
- ord med två pluralis former -i och -je
- Manliga förnamn på -a
- Manliga efternamn på -a
- Några maskulina substantiv böjs som maskulina adjektiv

1. förlängning med -j

a) utländska substantiv som slutar på vokaler:

singular	
nominativ	genitiv
metro	metro-j-a
hobi	hobi-j-a

fler ord:

abonmá abonnemang

bifé 1. servering, buffé 2. buffé

hóbi hobby

íglu/íglú igloo

kanú kanot

kúli kulspetspenna

metró metro

nivó nivå

táksi taxi -bilar

undantag:

singular	
nominativ	genitiv
avto	avt-a
disko	disk-a

fler ord:

ávto bil

dísko disko

finále final

kíno biograf

rádio radio

b) ord som slutar på -i

singular	
nominativ	genitiv
oči	oči-j-a
Franci	Franci-j-a

ôči pappa

c) ord som slutar på -r

singular	
nominativ	genitiv
kuhar	kuhar-j-a
inštruktor	inštruktor -j-a

fler ord:

denár pengar

inštruktor instruktör

kolésar/kolesár cyklist

kúhar kock

papír papper

profésor 1. professor 2. lärare (på gymnasium och universitet)

undantag:

singular	
nominativ	genitiv
veter	vetr- a
meter	metr- a

fler ord:

Koper

méter meter

pár par

Peter

pogôvor samtal, tal

prôstor 1. utrymme, plats 2. lokal, rum

sír ost

šôtor tält

večer kväll

véter vind

2. för och efternamn som slutar på -e och öce förlänger stammen med -t i alla former

singular	
nominativ	genitiv
oče	oče - t -a
Tone	Tone- t -a
Tomše	Tomše- t -a

ôče far

3. vissa ord får en förlängning av -ov i plural och dual

a) -a i nom.genitiv

singular		dual		plural	
nominativ	genitiv	nominativ	genitiv	nominativ	genitiv
gozd	gozd-a	gozd- ov -a	gozd- ov	gozd- ov -i	gozd- ov

böjningen gäller även för nedanstående ord som är tagna från Morgan Nilssons Kort slovensk grammatik och jag har delat upp dem i de som har två ändelser i sing.gen eller inte:

nom.sing ⇒ nom.plur

bóg ⇒ **bogôvi** gud
bród ⇒ **brodôvi** färja
brég ⇒ **bregôvi** strand
dòlg ⇒ **dolgôvi** skuld
dóm ⇒ **domôvi** hem
dúh ⇒ **duhôvi** ande
gôzd ⇒ **gozdôvi** skog
grôb ⇒ **grobôvi** grav
lés ⇒ **lesôvi** träd
réd ⇒ **redôvi** ordning

sók ⇒ **sokôvi** juice, saft
svét ⇒ **svetôvi** värld
tók ⇒ **tokôvi** ström
véter ⇒ **vetrôvi** vind
vòlk ⇒ **volkôvi** varg
vóz ⇒ **vozôvi** vagn
vřh ⇒ **vrhôvi** topp
vřt ⇒ **vrtôvi** trädgård
zvôn ⇒ **zvonôvi** klocka

b) -a och -u i nom.genitiv

Några av substantiven som förlängs med -ov har i singular genitiv förutom -a även en -u ändelse som är betnad.

singular		dual		plural	
nominativ	genitiv	nominativ	genitiv	nominativ	genitiv
grad	grad <u>ú</u> /grada	grad-ov-a	grad-ov	grad-ov-i	grad-ov

böjningen gäller även för nedanstående ord som är från Morgan Nilssons Kort slovensk grammatik:

nom.sing ⇒ nom.plur

cvét ⇒ **cvetôvi** blomma
dár ⇒ **darôvi** gåva
dróg ⇒ **drogôvi** (drógi) stång
glás ⇒ **glasôvi** röst
gód ⇒ **godôvi** namnsdag
grád ⇒ **gradôvi** borg, slott
móst ⇒ **mostôvi** bro
nós ⇒ **nosôvi** näsa
pás ⇒ **pasôvi** bälte
pláz ⇒ **plazôvi** skred
plód ⇒ **plodôvi** frukt
práh ⇒ **prahôvi** damm

rób ⇒ **robôvi** kant
ród ⇒ **rodôvi** *generation; härkomst, ursprung*
sád ⇒ **sadôvi** *frukt*
sín ⇒ **sinôvi** son
sláp ⇒ **slapôvi** vattenfall
sléd ⇒ **sledôvi** spår
stráh ⇒ **strahôvi** rädsla
tát ⇒ **tatôvi** tjuv
trák ⇒ **trakôvi** band
vál ⇒ **valôvi** våg
vrat ⇒ **vratôvi** hals
zíd ⇒ **zidôvi** mur, vägg

4. ord som slutar på -a och u- i genitiv och utan -ov förläggning???

léd is

méd honung

mír 1. fred 2. lugn, ro

smród stank **har -ov förlägning**

5. ord med två pluralis former -i och -je

mask. plural nominativ	
studenter	študent – i / študent – je
bröder	brat – i / brat – je
gäster	gost – i / gost - je
grannar	sosed – i / sosed - je

6. Manliga förnamn på -a:

Mannliga förnamn som i sing.nom slutar på -a har två olika böjningsformer, den regelbundna maskulina och den regelbundna feminina. De översta följer maskulinum böjning och de understa feminina böjning.

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
S	Mi ha	Mi ha Mi o	Mi ha Mi e	Mi u Mi i		Mi om Mi o
P	Mi i Mi e	Mi e	Mi ov Mi h	Mi ih Mi ah	Mi om Mi am	Mi i Mi ami
D	Mi ha Mi i				Mi oma Mi ama	

7. Manliga efternamn på -a:

Mannliga efternamn som i sing.nom slutar på -a har två olika böjningsformer, den regelbundna maskulina och den regelbundna feminina. De översta följer maskulinum böjning och de understa feminina böjning.

OBS! i exemplet så skjuts -i- in mellan d och j i fem.gen.pl och fem.gen.dual

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
S	Sodja	Sodja Sodjo	Sodja Sodje	Sodju Sodji		Sodjem Sodjo
P	Sodji Sodje	Sodje	Sodjev Sodij	Sodjih Sodjah	Sodjem Sodjam	Sodji Sodjami
D	Sodja Sodji				Sodjema Sodjama	

8. Några maskulina substantiv böjs som maskulina adjektiv:

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
S	moški	moškega		moškem	moškemu	moškim
P		moške	moških		moškim	moškimi
D	moška		moškima			

gäller även för:

odrasel vuxen

brezposelni arbetslös

2.1.3.1.1 Böjning av člověk (människa, man)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	člověk	človéka		človéku		človékom
plur.	ljudjé	ljudí		ljudéh	ljudém	ljudmí
dual.	človéka		ljudí		človékoma	

človek övningar [pdf](#) [utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.1.2 Böjning av dan (dag)

Tabellen är rättad och kommenterad av Morgan Nilsson.

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	dán		dné dnéva	dnévu		dném dnévom
plur.	dnévi	dní dnéve	dní dnévov*	dnéh dnévih	dném dnévom	dnémi dnévi
dual.	dnéva	dní dnéva			dnéma dnévoma	

*Efter oböjd siffra normalt bara dní

Generellt finns en tendens för de kortare formerna när det bara gäller att räkna tidsmängd, men en tendens för de längre när det gäller "organiserade dagar då något särskilt görs eller sker", t.ex. filmdagar, högtidsdagar...

dan övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.1.3 Böjning av las (hårstrå)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	lás		lasú	lásu		lásom
plur.	lasjé	lasé	lás	laséh	lasém	lasmí
dual.	lása				lásoma	

las övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.1.4 Böjning av mož (man)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	móz	možá		móžu		mózem
plur.	možjé	možé	móz	možéh	možém	možmí
dual.	možá				možéma	

mož övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.1.5 Bøjning av otrok (barn)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	otrôk	otroka		otroku		otrokom
plur.	otrôci	otroke	otrók	otrócih	otrokom	otróki
dual.	otroka				otrokama	

otrok övning: [pdf](#) [utan betoning](#)

2.1.3.2 Oregelbunden böjning av neutrerna substantiv

Förlängning av neutrerna substantiv kan ske med:

1. förlängning med -s
2. förlängning med -t
3. förlängning med -n
4. några neutrerna substantiv böjs som neutrerna adjektiv

1. förlängning med -s

singular	
nominativ	genitiv
kolo	kol - es - a

fler ord:

drevó träd
koló 1. hjul 2. cykel
peró fjäder

slovó avsked
teló kropp

2. förlängning med -t

singular	
nominativ	genitiv
dekle	dekle - t -a

fler ord:

deklê flicka
déte baby, litet barn

telé kalv

3. förlängning med -n

singular	
nominativ	genitiv
vreme	vreme -n -a

fler ord:

brême börda
imé namn, förnamn
pleme klan, folkstam

ráme axel, skuldra
séme frö
vrême väder

Man använder ofta femininum för rame: rama i sing.nom och rame i plur.nom

4. några neutre substantiv böjs som neutre adjektiv, exemplet är i singularis:

nominativ	ackusativ	genitiv	lokativ	dativ	instrumentalis
Krško	Krško	Krškega	Krškem	Krškemu	Krškim

gäller även för:

Trnovo
 Trebnje

2.1.3.2.1 Böjning av oko

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	okó		očésa	očésu		očésom
plur.	očí		očí	očéh	očém	
	očésa				očésom	
dual.	očési		očés	očésih	očésoma	

oko övningar [pdf](#) [utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.2.2 Bøjning av uho

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	uhó		ušésa	ušésu		ušésom
plur.	ušésa		ušés	ušésih	ušésom	ušési
dual.	ušési				ušésoma	

uho övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.3 Oregelbunden böjning av feminina substantiv

Här är böjningar av feminina substantiv som sluta på konsonat i nominativ singular. I Morgan Nilssons *Kort slovensk grammatik* finns en tabell med följande fyra typer av böjningar. Jag har delat upp dem så att man ser varje kasus och numerus för sig och R är den regelbunda feminina böjningsformen så att man kan göra en jämförelse.

Feminina substantiv																
	singular					plural					dual					
	1	2	3	4	R	1	2	3	4	R	1	2	3	4	R	
N	Ø				a	í	i	e	Ø	í	i	i	Ø	Ø	Ø	Ø
A	Ø				o											
G	Ø			e	éh	ih	ah	Ø	éh	ih	ah	Ø	Ø	Ø	Ø	
L	í	i	i	i												
D	Ø			i	ém	im	am	Ø	éma	(i)ma	ima	Ø	Ø	Ø	Ø	
I	jó	jo	ijo	o	mí	mi	imi	ami	Ø	Ø	Ø	Ø	Ø	Ø	Ø	

fem substantiv: [pdf](#) [pdf 1 öv 1](#) [pdf 2 öv 2](#) [pdf 3 öv 3](#) [pdf 4 öv 4](#)

Typ 1

--	--

Typ 2

jesen osebnost pamet	pomlad pozornost spretnost
----------------------------	----------------------------------

feminina substantiv som slutar på -ost
andra formen är i instrumentalis dual

Typ 3

bolezen ljubezen misel	pesem zamisel
------------------------------	------------------

feminina substantiv med flyktig vokal

Typ 4

breskev cerkev lestev ločitev obremenitev odločitev	ponev priredivitev rešitev selitev ugotovitev zaposlitev
--	---

feminina substantiv som slutar på -ev

Feminina ord som inte böjs

2.1.3.3.1 Bøjning av gospa (fru, dam)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	gospá	gospó	gospé			gospó
plur.	gospé		gospá	gospéh	gospém	gospémi
dual.	gospé		gospá	gospéh	gospéma	

gospa övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.3.2 Bøjning av hči (dotter)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	hčí	hčér	hčére	hčéri		hčérjo
plur.	hčére		hčerá	hčeráh	hčerám	hčerámi
dual.	hčéri				hčeráma	

hči övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.3.3 Bøjning av kri (blod)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	krí		krví	kívi		krvjó

kri övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.3.3.4 Bøjning av mati (mor)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	máti	máter	mátere	máteri		máterjo
plur.	mátere		máter	máterah	máteram	máterami
dual.	máteri				máterama	

mati övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

2.1.4 Possessiva former

Man bildar possessiva former av namn enligt följande:

ägt föremål		ägare	
		mask.	fem.
	mask.	-ov	in
fem.	-ova	ina	

Feminina

Den sista vokalen faller bort och man lägger till ändelserna:

Alenka ⇒ Alenkin (sin), Alenkina (hčerka)

Mateja ⇒ Matejin (sin), Matejina (hčerka)

Nina ⇒ Ninin (sin), Ninina (hčerka)

Maskulina

Milan ⇒ Milanov (sin), Milanova (hčerka)

Peter ⇒ Petrov (sin), Petrova (hčerka)

c bli č före den possessiva ändelsen -ov som i sin tur blir -ev efter de fem mjukakonsonanterna j, c, č, š, ž.

Aškerc ⇒ Aškerčev

Efter att man lagt till den possessiva formen på namnet så böjs de som adjektiv och i samma form som det ord de syftar på.

A Janovi starši so iz Slovenije?

2.1.5 Personbeteckningar

alla efter femininum bildning

orden är hämtade från:

nationaliteter – Morgan Nilsson material

(A1) slovenska språkfärdighet A1 – 1111

(A2) slovenska språkfärdighet A2 – 1112

(B1) slovenska språkfärdighet B1 – 1211 (gamla)

svenska	slovenska - man	slovenska - kvinna
Ø ⇒ ka		
amerikan (m) amerikanska (f)	Američán	Američánka
arkitekt (A2)	arhitékt	arhitétkta
arrangör (B1)	aranžêr	aranžerka
assistent (A2)	asistênt	asistêntka
bibliotekarie (A2)	knjížničar -ja	knjížničarka
bulgar (m) bulgariska (f)	Bolgár	Bolgárka
ekonom (A2)	ekonomíst	ekonomístka
farmaceut (A2)	farmacévt	farmacévtka
frisör, frisörska (A1)	frizêr -ja	frizêrka
ingenjör (A1)	inženír -ja	inženírka
italienare (m) italienska (f)	Italiján	Italijánka
journalist (A2)	novínar -ja	novínarka
kanadensare (m) kanadensiska (f)	Kánadčan	Kánadčanka
konstnär, målare (A2)	slikár -ja	slikárka
mannekäng (A2)	manekén	manekénka
norrman (m) norska (f)	Norvežán	Norvežánka
operatör (A2)	operatêr	operatêrka
1. partner 2. sambo (A2)	pártner -ja	pártnerka // pártnerica
polis (A1)	policíst	policístka
portier, receptionist (A1)	recéptor	recéptorka
schweizare (m) schweiziska (f)	Švícár	Švícarka
student (A1)	študênt	študêntka
taxiförare (A1)	taksíst	taksístka

turist (A2)	turíst	turístka
ungrare (m) ungerska (f)	Madžár	Madžarka
veterinär (A2)	veterinár -ja	veterinárka
äventyrare, äventyrerska (B1)	avanturíst	avanturístka
ǰc ⇔ ka		
ambulansförare (A2)	reševálǰc	reševálka (I ?)
anställd, tjänsteman (A1)	uslúžbenǰc	uslúžbenka
besökare (A2)	obiskoválǰc	obiskoválka
boende, hyresgäst (A2)	stanoválǰc	stanoválka
dansk (m) danska (f)	Dánǰc	Dánka
danspartner (B1)	soplesálǰc	soplesálka
elev (A2)	učênǰc	učênka
expedit försäljare (m) expedit, försäljerska (f) (A1)	prodajálǰc	prodajálka
finländare, finne (m) finländska, finska (f)	Fínǰc	Fínka
grönsakshandlare (A2)	bránjevǰc	bránjevka
hycklare, hycklerska (B1)	hínavǰc	hínávka
invånare (A2)	prebiválǰc	prebiválka (I ?)
medarbetare (A1)	sodélavǰc	sodélavka
nederländare (m) nederländska (f)	Nizozémǰc	Nizozémka
pensionär (A1)	upokojênǰc (upokójenǰc)	upokojênka (upokójenka)
radiopratare, programledare i radio	napovedoválǰc	napovedoválka
rumskamrat (A2)	sôstanoválǰc	sôstanoválka
rökare (B1)	kadílǰc	kadílka
skolkamrat, klasskamrat (A2)	sošólǰc	sošólka
skådespelare (m) skådespelerska (f) (A2)	igrálǰc	igrálka
sloven (m) slovenska (f)	Slovénǰc	Slovénka
städerska (A2)	čistílǰc (I ?)	čistílka
sångare (m) sångerska (f) (A2)	pévǰc	pévka
tjänsteman (A2)	uslúžbenǰc	uslúžbenka

tysk (m) tyska (f)	Ném̄ac	Némka
österrikare (m) österrikiska (f)	Avstrij̄ac	Avstrijka
Ø ⇒ inja		
biolog (A2)	biológ	biológinja
chef (A2)	šéf	šéfinja (slang. šéf ica)
engelsman (m) engelska (f)	Angl̄éz	Angl̄éžinja
fransman (m) fransyska (f)	Francóz	Francózinja
polack (m) polska (f)	Polják	Poljákinja
psykolog (A1)	psihológ	psihologinja
ryss (m) ryska (f)	Rús	Rúsinja
svensk (m) svenska (f)	Švéd	Švédinja
tjeck (m) tjeckiska (f)	Čéh	Čéhinja
k ⇒ čarka		
bilmekaniker (A1)	ávto mehánik	avto mehaničarka
kassör (m) kassörska (f) (A2)	blagájnik	blagájničarka
kosmetolog (A2)	kozmetik	kozmetičarka
k ⇒ ca		
domare (B1)	sodník	sodníca
förare, chaufför (A2)	vozník	vozníca
föreståndare förvaltare, chef (B1)	upravník	upravníca
guide (A2)	vodník	vodníca
idrottsman (A2)	špórtnik	špórtníca
jurist (A1)	právník	právníca
läkare (A1)	zdravník	zdravníca
medpassagerare, resällskap (B1)	sopótnik	sopótníca
musiker (A2)	glásbenik	glásbeníca
nybörjare (B1)	začétnik	začétníca
1. ordförande 2.	predsédnik	predsédníca

president 3. statsminister, premiärminister 4. VD (A2)		
passagerare, resenär (A1)	pótnik	pótnica
redaktör (A2)	urednik (urédnik)	uredníca (urédnica)
sekreterare (A1)	tájnik	tájnica
sjukling, patient (A1)	bolník	bolníca
tandläkare (A1)	zobozdravnik	zobozdravnica
tulltjänsteman, tullare (B1)	carínik	carínica
Ø ⇨ ica		
brevbärare, posttjänsteman, postanställd (A2)	póštar -ja	póštarica
1. chef, direktör 2. rektor (A1)	diréktor -ja	diréktorica
författare (m) författarinna (f) (A2)	pisátelj	pisáteljica
klassföreståndare, föreståndare, pedagog <i>person med ansvar för barns och ungdomars uppfostran</i> (A2)	vzgojítelj	vzgojíteljica
kock (m) kokerska, kock (f) (A1)	kúhar -ja	kúharica
kroat (m) kroatiska (f)	Hrvát	Hrvatíca
lektor (A2)	léktor -ja	léktorica
lärare (A1)	učítelj	učíteljica
nybörjare	začétnik	začétnica
1. partner 2. sambo (A2)	pártner -ja	pártnerka // pártnerica
1. professor 2. lärare på gymnasium och universitet (A1)	profésor -ja	profésorica
servitör, kypare (m) servitris (f) (A1)	natákar -ja	natákarica
tränare, coach (A2)	vadítelj	vadíteljica
väktare, vakt (B1S)	várnostnik	várnostnica
vän (m), väninna (f) (A1)	prijátelj	prijáteljica
Ø ⇨ esa		
flygvärdinna värdinna (A2)	stévard (betoning?)	stewardésa
Ø ⇨ a		
granne (A2)	sôséd	soséda

allmänt: [pdf 1 öv 1](#) [pdf 2 öv 2](#) [pdf 3 öv 3](#) [pdf 4 öv 4](#) [pdf 5 öv 5](#) [pdf 6 öv 6](#)

nationaliteter: [pdf 1 öv 1](#) [pdf 2 öv 2](#) [pdf 3 öv 3](#) [pdf 4 öv 4](#)

2.1.6 Verbalsubstantiv

Verbalsubstantiv är substantiv som är bildade från verb och de betyder att...

översätts smidigast : att + verbet i infinitiv om det inte finns ett vedertaget svenskt verbalsubstantiv

Boken utgår från verbets infinitiv form

	verb	verbalsubstantiv
-ati ⇒ -anje	plavati att simma	plavanje simning
	smučati att åka skidor	smučanje skidåkning
	potapljati (se) dyka	potaplanje dykning
	potovati att resa	potovanje resa
-iti ⇒ -enje	učiti (se) att lära sig, studera, plugga	učenje undervisning, inläring, studier
	kolesariti att cykla	kolerarjenje cykelåkning kolesar + j + enje
	dovoliti tillåta	dovoljene tillåtelse, tillstånd dovol + j + enje
	presenetiti att överraska, överumpla	presenečenje överraskning, förvåning presenet ⇒ t byts ut mot č + enje
-eti ⇒ -enje	živeti 1. att leva 2. att bo	življenje liv
	hiteti 1. skyndar (sig), har bråttom 2. går fort	hitenje
	sedeti att sitta	sedenje
-či ⇒ -ženje	striči att klippa	striženje klippning
	annat ord i denna grupp: leči - leženje obs! peči - pečenje	
-ti ⇒ -tje	peti att sjunga	petje sång (som sysselsättning)
	andra ord i denna grupp: meti metje veti vetje	

2.2 Adjektiv

2.2.1 Adjektiv böjs på tre sätt

de kongruensböjs med substantiven i följande former:

- A) Genus: maskulinum, femininum, neutrum
- B) Numerus: singularis, dualis, pluralis, bara singularis, bara pluralis
- C) Kasus: nominativ, ackusativ, genitiv, lokativ, dativ, instrumentalis

Slovenska adjektiv har bestämd form i nominativ med ändelsen -i, ex. "nov" betyder "en ny" och "novi" betyder "den nya".

de regelbundna adjektiven böjs:

	mask	neut	fem
	singular		
nom	ø, i	o	a
ack	ø, ega	o	o
gen	ega	ega	e
lok	em	em	i
dat	emu	emu	i
inst	im	im	o
	plural		
nom	i	a	e
ack	e	a	e
gen	ih	ih	ih
lok	ih	ih	ih
dat	im	im	im
inst	imi	imi	imi
	dual		
nom	a	i	i
ack	a	i	i
gen	ih	ih	ih
lok	ih	ih	ih
dat	ima	ima	ima
inst	ima	ima	ima

mask (utan bestämd form): [kasus](#) [numerus](#) nov: [K](#) [N](#)

neutr.: [kasus](#) [numerus](#) zeleno: [K](#) [N](#)

fem.: [kasus](#) [numerus](#) dobra: [K](#) [N](#)

Adjektiven kongruensböjs med substantiv och här är ändelserna tillsammans:

(adjektiv) substantiv			
	mask	neut	fem
singular			
nom	(ø/i) ø	(o) o, e	(a) a
ack	(ø/i, ega) ø, a	(o) o, e	(o) o
gen	(ega) a	(ega) a	(e) e
lok	(em) u	(em) u	(i) i
dat	(emu) u	(emu) u	(i) i
inst	(im) om, em	(im) om, em	(o) o
plural			
nom	(i) i	(a) a	(e) e
ack	(e) e	(a) a	(e) e
gen	(ih) ov, ev	(ih) ø	(ih) ø
lok	(ih) ih	(ih) ih	(ih) ah
dat	(im) om, em	(im) om, em	(im) am
inst	(imi) i	(imi) i	(imi) ami
dual			
nom	(a) a	(i) i	(i) i
ack	(a) a	(i) i	(i) i
gen	(ih) ov, ev	(ih) ø	(ih) ø
lok	(ih) ih	(ih) ih	(ih) ah
dat	(ima) oma, ema	(ima) oma, ema	(ima) ama
inst	(ima) oma, ema	(ima) oma, ema	(ima) ama

mask. (ej. best. form): kasus numerus nov film: K N nov študent: K N
nov prijatelj: K N

neutr.: kasus numerus zeleno krilo: K N veliko letališče: K N

fem.: kasus numerus dobra knjiga: K N

2.2.2 Flyktig vokal

En del adjektiv har flyktig vokal -a eller -e i maskulinum nominativ som försvinner vid böjning och i de andra formerna. Här är några exempel på vanliga adjektiv med flyktig vokal:

maskulinum	femininum	neutrum	betydelse
bolán	bòlna	bòlno	sjuk
dóber	dôbra	dôbro	bra, god, dryg
dolgočasen	dolgočasna	dolgočasno	tråkig
grênek	grenka	grenko	bitter
híter	hitra	hitro	snabb
jézen	jezna	jezno	arg
kísel	kisla	kislo	sur, syrlig
krátek	kratka	kratko	kort
láčen	lačna	lačno	hungrig
májhen	majhna	majhno	liten
mêhek	mehka	mehko	mjuk
móder	modra	modro	1. blå 2. klok vis
móker	môkra	môkro	våt, blöt
mízel	mrzla	mrzlo	kall, iskall
neudóben	neudobna	neudobno	obekväm
nízek	nizka	nizko	låg
ózek	ozka	ozko	smal, trång
sládek	sladka	sladko	1.söt 2.gullig
svêtel	svetla	svetlo	ljus
témen	temna	temno	mörk
tének	tenka	tenko	tunn
têžek	težka	težko	1.tung 2.svår
udóben	udobna	udobno	bekväm, skön
žalosten	žalostna	žalostno	1.sorgsen, ledsen 2.sorglig
žêjen	žejna	žejno	törstig

flyktig vokal: [pdf 1](#) [öv 1](#) [pdf 2](#) [öv 2](#) [pdf 3](#) [öv 3](#) [pdf 4](#) [öv 4](#) [pdf 5](#) [öv 5](#)

2.2.3 Komparation och användning av komparerade adjektiv

Användning av komparerade adjektiv

Efter komparativ använder man *kot*, *kakor* och *od* med betydelsen *än*. *Kot* och *kakor* följs av ord i samma kasus som ordet man gjorde jämförelsen med. *Od* följs av ord i genitiv.

Brodern är äldre än mig

Brat (nom.) je starejši *kot/kakor* jaz(nom.).

Brat (nom.) je starejši *od* mene (gen.).

OBS!! Efter superlativ använder man oftast *od* med betydelsen av: **najboljši od vseh *bäst av alla***

När valet står mellan två saker använder man på slovenska alltid komparativ. För att kunna använda superlativ krävs alltid ett val mellan tre saker.

Komparation

Man komparerar ett adjektiv antingen analytiskt (upplöst) eller syntetiskt (sammansatt). Analytiskt innebär att man lägger till ett adverb innan adjektivet och behåller dess grundform ex:

rdeč ⇒ bolj rdeč ⇒ najbolj rdeč

Det syntetiska tillvägagångsättet innebär att man antingen fogar till förled (prefix) och/eller ändelse (suffix) och ibland även ändrar dess grundform ex:

nov ⇒ novejši ⇒ najnovejši

I boken tar de upp två och tregradig komparation.

A) Tregradig komparation

Här finns det tre olika komparationsgrader *positiv* (lep), *komparativ* (lepši) och *superlativ* (najlepši). Formerna är singularis maskulinum och dessa böjs ytterligare i femininum, neutrum och i alla kasus.

Här finns det fyra olika grupper

1. bolj och najbolj eller manj och najmanj (analytisk/upplöst)
i denna gruppen finns adjektiv för färger, väder och även annat

2. -ši (syntetiskt/sammansatt)
denna grupp innehåller en del oregelbundna adjektiv

3. -ejši (syntetiskt/sammansatt)
flera av denna grupps adjektiv har den flyktiga vokalen -e- som faller bort vid komparation

4. -ji (syntetiskt/sammansatt)
denna grupp innehåller en del oregelbundna adjektiv

B) Tvågradig komparation

om jag förstått det rätt så menar de att det endast finns två former:

lep snygg – zelo lep väldigt snygg

lep snygg – prelep för/alltför snygg

lep snygg – izjemno lep ovanligt/exceptionellt snygg

Några komparerade adjektiv i bokstavordning med betydelse

positiv	komparativ	superlativ	betydelse i positiv
bogat	bogatejši	najbogatejši	<i>rik</i>
čist	čistejši	najčistejši	<i>ren</i>
debel	debelejši	najdebelejši	<i>tjock</i>
deževen	bolj deževen	najbolj deževen	<i>regnig</i>
dober	boljši	najboljši	<i>bra, god, dryg</i>
dolg	daljši	najdaljši	<i>lång</i>
drag	dražji	najdražji	<i>1. dyr 2. kär</i>
globok	globlji	najgloblji	<i>djup</i>
grd	grši	najgrši	<i>1. ful 2. otäck 3. ond</i>
hiter	hitrejši	najhitrejši	<i>snabb</i>
hladen	hladnejši	najhladnejši	<i>kylig, kall, sval</i>
hud	hujši	najhujši	<i>ond, arg, ilsken, dålig, hemska, förskräcklig, våldsamt</i>
kratek	krajši	najkrajši	<i>kort</i>
lahek	lažji	najlažji	<i>lätt</i>
lep	lepši	najlepši	<i>vacker</i>
majhen	manjši	najmanjši	<i>liten</i>
meglen	bolj meglen	najbolj meglen	<i>dimmig</i>
mlad	mlajši	najmlajši	<i>ung</i>
močen	močnejši	najmočnejši	<i>stark, kraftig, mäktig</i>
mrzel	bolj mrzel	najbolj mrzel	<i>kall, iskall</i>
nizek	nižji	najnižji	<i>låg</i>
nov	novejši	najnovejši	<i>ny</i>
oblačen	bolj oblačen	najbolj oblačen	<i>molnig</i>
opremljen	bolj opremljen	najbolj opremljen	<i>utrustad</i>
ozek	ožji	najožji	<i>smal, trång</i>
pameten	pametnejši	najpametnejši	<i>förståndig</i>
poceni	cenejši	najcenejši	<i>billig</i>

počasen	počasnejši	najpočasnejši	<i>långsam</i>
pomemben	pomembnejši	najpomembnejši	<i>viktig</i>
rdeč	bolj rdeč	najbolj rdeč	<i>röd</i>
simpatičen	bolj simpatičen	najbolj simpatičen	<i>sympatisk</i>
slab	slabši	najslabši	<i>1. dålig 2. svag 3. knapp</i>
sončen	bolj sončen	najbolj sončen	<i>sol-, solig</i>
star	starejši	najstarejši	<i>gammal</i>
suh	bolj suh	najbolj suh	<i>1. torr 2. smal, mager, tunn</i>
svetel	svetlejši	najsvetlejši	<i>ljus</i>
svež	bolj svež	najbolj svež	<i>färsk, fräsch, frisk</i>
šibek	šibkejši	najšibkejši	<i>svag</i>
širok	širši	najširši	<i>bred</i>
tanek	tanjši	najtanjši	<i>tunn, smal</i>
temen	temnejši	najtemnejši	<i>mörk</i>
težek	težji	najtežji	<i>1. tung 2. svår</i>
topel	toplejši	najtopejši	<i>1. varm 2. mysig</i>
umazan	bolj umazan	najbolj umazan	<i>smutsig</i>
utrujen	bolj utrujen	najbolj utrujen	<i>trött</i>
velik	večji	največji	<i>stor</i>
vesel	bolj vesel	najbolj vesel	<i>glad (för/över ngt.)</i>
visok	višji	najvišji	<i>hög</i>
vroč	bolj vroč	najbolj vroč	<i>het, varm</i>
zaspan	bolj zaspan	najbolj zaspan	<i>sömnig, trött</i>
zdrav	bolj zdrav	najbolj zdrav	<i>1. frisk 2. nyttig, hälsosam</i>
zelen	bolj zelen	najbolj zelen	<i>grön</i>

adjektiv övning: [pdf](#) [-ji](#)

adjektiv övning: [pdf](#) [-ejši 1](#)

adjektiv övning: [pdf](#) [-ejši 2](#)

adjektiv övning: [pdf](#) [-ši](#)

2.3 Pronomen

2.3.1 Personliga pronomen

Det finns två olika sorters personliga pronomen:

- A) som ersätter substantiv
- B) som ersätter en nomenfras

när det finns 2 former är den ena kortformen

(m) = maskulinum

(f) = femininum

(n) = neutrum

jaz (jag), mi (vi), midva (vi två)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	jaz	me mene		meni	mi meni	mano menoj
plur.	mi		nas		nam	nami
dual.	midva (m) midve (f)		naju			nama

[personliga pronomen övning – 1 person](#)

ti (du), vi (ni), vidva (ni två)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	ti	te tebe		tebi	ti tebi	tabo teboj
plur.	vi		vas		vam	vami
dual.	vidva (m) vidve (f)		vaju			vama

[personliga pronomen övning – 2 person](#)

on (han), ona (hon), ono (den, det)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
sing.	on (m) ono (n)	ga njega		njem	mu njemu	njim
	ona (f)	jo njo	je nje	ji njej		njo
plur.	oni (m) one (f) ona (n)	jih njih			jim njim	njimi
dual.	onadva (m) onidve (f, n)	ju njiju			jima njima	

[personliga pronomen övning – 3 person sing](#)

[personliga pronomen övning – 3 person plur](#)

[personliga pronomen övning – 3 person dual](#)

Eftersom dativ former sammanfaller både med sig själv och med nominativ så kan man reda ut vad som är vad med hjälp av detta:

Att veta när 1 persons personliga pronomen står i sing. dativ eller plur. nom: **mi**

Om verbet står i 1 person plural så är mi i nominativ,
alltid annars så är det dativ.

Att veta när 2 persons personliga pronomen står i sing. nominativ eller sing. dativ: **ti**

Om verbet står i 2 person singularis så är ti i nominativ,
alltid annars så är det dativ.

2.3.2 Possessiva pronomen

kongruensböjs med substantiven och de böjs som adjektiv.

Ordningen på det ägda objektet är maskulinum, femininum och neutrum. Här är alla i nominativ:

	singular	plural	dual
1 pers	mój, môja, môje <i>min</i>	náš, náša, náše <i>vår</i>	nájin, nájina, nájino <i>min och din, min och hans, min och hennes</i>
2 pers	tvój, tvôja, tvôje <i>din</i>	váš, váša, váše <i>er</i>	vájin, vájina, vájino <i>din och hans, din och hennes</i>
3 pers	njegòv, njeĝòva, njeĝòvo <i>hans, dess</i> (ägaren är mask. eller neutral) njén, njéna, njéno <i>hennes, dess</i> (ägaren är feminin)	njíhov, njíhova, njíhovo <i>deras</i>	njúno, njúna, njúno <i>de tvås, hans och hennes</i>

Reflexivt possessivt pronomen

svój, svôja, svôje *sin*

possessiva pronomen: [utan betoning](#) [med betoning](#)

Svoj används i princip på samma sätt som "sin" i motsats till "hans/hennes/deras". Skillnaden är att det slovenska "svoj" används i stället för "min/din/vår/er" så snart det är möjligt att tänka sig att lägga till "egen" på svenska.

kasus ändelser för moj, tvoj, naš, vaš, svoj

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
	singular					
mask.	moj	moj moj ega	moj ega	moj em	moj emu	moj im
neutr.	moj e					
fem.	moj a	moj o	moj e	moj i		moj o
	plural					
mask.	moj i	moj e	moj ih		moj im	moj imi
neutr.	moj a					
fem.	moj e					
	dual					
mask.	moj a		moj ih		moj ima	
neutr.	moj i					
fem.						

possessiva pronomen moj: [pdf](#) [maskulinum](#) [neutrum](#) [femininum](#)

kasus ändelser för njegov, njen, njihov, najin, vajin, njun

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
	singular					
mask.	njegov	njegov njegove ga	njegove ga	njegove m	njegove mu	njegove im
neutr.	njegove o					
fem.	njegove a	njegove o	njegove e	njegove i		njegove o
	plural					
mask.	njegove i	njegove e	njegove ih		njegove im	njegove imi
neutr.	njegove a					
fem.	njegove e					
	dual					
mask.	njegove a		njegove ih		njegove ima	
neutr.	njegove i					
fem.						

possessiva pronomen njun: [pdf](#) [maskulinum](#) [neutrum](#) [femininum](#)

2.3.3 Demonstrativa pronomen

kongruensböjs med substantiven och de böjs som adjektiv.

ta är väldigt allmänt, någonting inom de samtalandes sfär

tale är något ganska nära den talande/de samtalande

tisti är en liten bit bort från den talande/de samtalande

oni är rätt långt bort från de samtalande/ ej närvarande, synligt

ta, ta, to (är väldigt allmänt, någonting inom de samtalandes sfär)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
	singular					
mask.	ta	ta tega	tega	tem	temu	tem
neutr.	to					
fem.	ta	to	te	tej		to
	plural					
mask.	ti	te	teh		tem	temi
neutr.	ta					
fem.	te					
	dual					
mask.	ta		teh		tema	
neutr.	ti					
fem.						

ta: genus kasus numerus

tale (är något ganska nära den talande/de samtalande)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
	singular					
mask.	tale	tale tegale	tegale	temle	temule	temle
neutr.	tole					
fem.	tale	tole	tele	tejle		tole
	plural					
mask.	tile	tele	tehle		temle	temile
neutr.	tale					
fem.	tele					
	dual					
mask.	tale		tehle		temale	
neutr.	tele					
fem.	tile					

tisti, tista, tisto (är en liten bit bort från den talande/de samtalande)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
	singular					
mask.	tisti	tisti tistega	tistega	tistem	tistemu	tistim
neutr.	tisto					
fem.	tista	tisto	tiste	tisti		tisto
	plural					
mask.	tisti	tiste	tistih		tistim	tistimi
neutr.	tista					
fem.	tiste					
	dual					
mask.	tista		tistih		tistima	
neutr.	tisti					
fem.	tisti					

oni, ona, ono (är är rätt långt bort från de samtalande/ ej närvarande, synligt)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
	singular					
mask.	oni	oni onega	onega	onem	onemu	onim
neutr.	ono					
fem.	ona	ono	one	oni		ono
	plural					
mask.	oni	one	onih		onim	onimi
neutr.	ona					
fem.	one					
	dual					
mask.	ona		onih		onima	
neutr.	oni					
fem.						

2.3.4 Interrogativa pronomen

Frågor

2.3.5 Totala pronomen

2.3.5.1 Ves

ves (allt)

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
mask.	ves	ves vsega	vsega	vsem	vsemu	vsem
neutr.	vse					
fem.	vsa	vso	vse	vsej		vso

ves: [pdf övning](#)

2.3.6 Obestämda pronomen

2.3.7 Negerade pronomen

2.3.8 Relativa pronomen

ki används bara vid syftning på ett visst substantiv

kdor *den som* dvs. ospecificerad syftning

ta *den som* dvs. ospecificerad syftning

- Kaj lahko igra ta, kdor ne mara odbojke?
- On lahko igra košarko.

2.4 Räkneord

2.4.1 Grundtal

* dessa har även alternativ betoning på -nájst

noll: níč			
ett: êna	elva: enájst	tio: desét	hundra: stó
två: dvé	tolv: dvánajst	tjugo: dvájset	tvåhundra: dvéstó
tre: trí	tretton: trínajst *	trettio: trídeset	trehundra: trístó
fyra: štíri	fjorton: štírinajst *	fyrtio: štírideset	fyrhundra: štírístó
fem: pét	femton: pétnajst *	femtio: pétdeset	femhundra: péstó
sex: šést	sexton: šéstnajst *	sextio: šéstdeset	sexhundra: šéststó
sju: sédem	sjutton: sédemnajst *	sjuttio: sédemdeset	sjuhundra: sédemstó
åtta: ósem	arton: ósemnajst *	åttio: ósemdeset	åttahundra: ósemstó
nio: devét	nitton: devétnajst *	nittio: devétdeset	niohundra: devéstó
Bildning: tjugoen: ênaindvájset			ett tusen: tísoč
			två tusen: dvá tísoč
			tio tusen: desét tísoč
			miljon: milijón

noll ⇒ tio övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

elva ⇒ tjugo övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

tjugoett ⇒ trettio övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

tiootal övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

hundratal etc. övningar [pdf utan betoning](#) [med betoning](#)

Räkneord större än fyra gör att substantiv, men även adjektiv och pronomen som åsyftas (blir räknade) alltid skall stå i genitiv plural och predikatet i meningen i neutrum singular.

grundtal - kasus									
1									
	singular			plural					
	m	n	f	m	n	f			
nom	en	eno	ena	eni	ena	ene			
ack	eden		eno	ene					
gen	enega		ene	enih					
lok	enem		eni						
dat	enemu			enim					
inst	enim		eno	enimi					
2									
	m	n	f	m	n	f	m	n	f
nom	dvá	dvé		tríje	trí		štírje	štíri	
ack				trí			štíri		
gen	dvéh			tréh			štírih		
lok									
dat	dvéma			trém			štírim		
inst				trémi			štírimi		
3									
	5	6	7	8	9	10	11		
nom	pét	šést	sédem	ósem	devét	desét	enájst		
ack									
gen	pêtih	šêstih	sêdmih	ôsmih	devêtih	desêtih	enájstih		
lok									
dat	pêtim	šêstim	sêdmim	ôsmim	devêtim	desêtim	enájstim		
inst	pêtimi	šêstimi	sêdmimi	ôsmimi	devêtimi	desêtimi	enájstimi		

Talen fem och uppåt böjs likadant.

ett: [utan betoning](#)

två ⇒ fyra: [utan betoning](#)

I maskulinum singular nominativ och ackusativ så har siffran ett två former: en och eden samt en och enega. För nominativ gäller:

en = om det följs av något ord, som regel substantiv

eden = självständigt

Tukaj so bili tri otroci in eden je šel, in zdaj sta dva otroka.

Här fanns tre barn och en gick, och nu finns två barn (kvar).

För ackusativ gäller:

en = om det följs av något icke-levande ord

enega = om det följs av något levande ord, SAMT alltid om det används självständigt.

-ega i ackusativ vid syftning på icke-levande ord skall alltid användas om substnativet är utelämnat:

– Kateri slovar hočeš?

– Tega velikega.

2.4.2 Ordningstal

En jämförelse av ordningstalen och grundtalen i nominativ från Morgan Nilssons grammatik och struktureringen är min:

ordningstal	grundtal	ordningstal	grundtal	ordningstal	grundtal	ordningstal	grundtal
pírvi	êna	enájsti	enájst	desêti	desét	stôti	stó
drúgi	dvé	dvánajsti	dvánajst	dvájseti	dvájset	bildning av <u>ordningstal:</u> 21 ênaindvájseti 101 stó pírv <u>grundtal:</u> 21 ênaindvájset	
trétji	trí	trínajsti	trínajst	trídeseti	trídeset		
çetrti	štíri	štírinajsti	štírinajst	štírideseti	štírideset		
pêti	pét	pétnajsti	pétnajst	pétdeseti	pétdeset		
šêsti	šést	šéstnajsti	šéstnajst	šéstdeseti	šéstdeset		
sêdmi	sédem	sédemnajsti	sédemnajst	sédemdeseti	sédemdeset		
ôsmi	ósem	ósemnajsti	ósemnajst	ósemdeseti	ósemdeset		
devêti	devét	devétnajsti	devétnajst	devétdeseti	devétdeset		

2.5 Kasus

2.5.1 Nominativ

Nominativens primära funktion är att markera subjektet och predikatsfyllnaden.

1. för att beteckna subjektet

Jánež imá dvá bráta. *Janez har två bröder.*

2. för att beteckna predikatsfyllnaden

Jánež je zdravník. *Janez är läkare.*

Subjekt i olika sorters satser:

aktiv sats:

Elektronsko pošto (objekt - ack) **pošiljamo** (underförstått subjekt - nom.) **po spletu.**

Vi skickar e-mail via internet./Man skickar e-mail via internet.

passiv/reflexiv sats:

Elektronska pošta (subjekt - nom) **se** (objekt/agent) **pošilja po spletu.**

E-mail skickas via internet.

reflexiv sats:

Elektronsko pošto (objekt - ack.) **se** (subjekt) **pošilja po spletu.**

Man skickar e-mail via internet. / E-mail skickar man via internet.

2.5.2 Ackusativ

Prepositioner

Ackusativens primära funktion är att markera det direkta objektet, alltså den eller det som blir utsatt för handlingen i satsen. Men den används även i andra sammanhang enligt följande:

1. för att beteckna det direkta objektet

Kúpil sem kávo. Jag har köpt kaffe

Poznáva tvôjo sêstro. Vi känner din syster

Rád imá banáne. Han tycker om bananer.

Sónja imá nôvega fánta. Sonja har en ny kille.

Márko imá nôvo púnco. Marko ha en ny tjej.

Profésor je sréčal svôje nôve študênte. Professorn träffade sin nya studenter.

2. för att beteckna personobjektet vid boli och stane

Nôga ga bolí. Han har ont i benet. (eg. Benet smärtar honom.)

Počítnice so jo prevêč stále. Semestern kostade henne för mycket.

3. vid ett par uttryck för känslor används ackusativ för att beteckna den som upplever känslan.

Stráh me je. Jag är rädd.

Srám jo je. Hon skäms.

Zébe me. Jag fryser. (eg. Det fryser mig.)

Grlo me bolí. Jag har ont i halsen. (eg. Strupen smärtar mig.)

Vas káj bolí? Har ni ont någonstans? (eg. Smärtar er något?)

4. efter många prepositioner

čez genom, över, via, om

čez **túnel** genom tunneln

čez **úlico** över gatan

pét čez **dvé** fem över två

Prišel je desét čez **pét.** Han kom tio över fem.

čez **desét minút** om tio minuter

čez **eno uro** om en timme, en timme senare

čez mest allmänt *via*, då kan du ha passerat i närheten

med in mellan, in bland (riktning)

Stopila je med avta ki sta bila parkirana ob pločniku. Hon gick mellan de två bilarna som var parkerade vid trottoaren.

na till (betecknar förflyttning till ytan av något konkret), på (något abstrakt), för (betecknar det ett objekt är avsett för)

na **Primórsko** till kustområdet

na katéri **tír** príde tvój vlák? till vilket spår kommer ditt tåg?

na **izlét** på utflykt

po efter, för att hämta/köpa (vid rörelseverb)

grem **po solato** jag går för att hämta/köpa sallad

pod in under, nedanför (riktning)

Veter naju je **pregnal pod most**. Vinden drev oss två in under bron.

pred framför, inför (riktning)

Smučarski avtobus ustavi **pred hišo**. Skidbussen stannar framför huset.

skózi genom, över

skozi **železniško postajo** genom järnvägsstationen

skozi innebär att man måste ha gått genom insidan av byggnaden

v till (betecknar förflyttning in i ett utrymme), på (veckodag), abstrakt betydelse

v **Kóper** till Koper

grém v **šólo** jag är på väg till skolan

v **Máribor** till Maribor

v **trgovíno** in i affären

v **nedéljo** på söndag

v **srédo** på onsdag

v **pétek** på fredag

v **sobóto** på lördag

zaljúbljena v **Stéfana** förälskad i Stefan

za till, för (mottagare, ändamål, syfte)

ávtobus **za Kóper** bussen till Koper

vlák **za Ljubljáno** tåget till Ljubljana

žetón **za ávtobus** en polett för bussen (busspolett)

2.5.3 Genitiv

Prepositioner

1. för att beteckna ägare eller annan tillhörighet eller samhörighet, t.ex. att något är en del av något större

šepetánje **vétra** vindens viskning

sín **Mílana Nováka** Milan Novaks son

2. för att beteckna det direkta objektet i negerad sats.

Péter ne bère **časopísov in knjíg.** Peter läser inte tidningar och böcker.

Ne poslúšam **rádía** jag lyssnar inte på radio

Ne píjem **káve** jag dricker inte kaffe

Nobênega **téka** nímam. Jag har ingen aptit.

Têtine **tôrte** níssem poskúsila. Fasters tårta har jag inte smakat på.

Ne iščem **denarja**. Jag letar inte efter pengar.

Ne maram **kanuja**. Jag tycker inte om kanoten.

3. för att markera det som inte finns vid verbet **bíti** finnas, vara dvs. efter **ní** finns. inte, **ní biló** fanns inte, **ne bó** kommer inte att finnas

Áne **ní domá.** Ana är (finns) inte hemma.

MIéka ní det finns ingen mjölk

Ní **ga túkaj** han är inte här

Tukaj je samo Evica, **Staneta ni.** Här är bara Evica, inte Stane.

4. efter alla uttryck för mängd och mått.

velíko **déla** mycket arbete

velíko **káve** mycket kaffe

pól **milijóna** en halv miljon,

dovôlj **denárja** tillräckligt mycket pengar,

velíko **Slovéncv** många slovener

desét **dólgih úr** tio långa timmar

líter **mléka** en liter mjölk

kós **síra** en bit ost

málo **saláme** lite påläggskorv

pét **jájc** fem ägg,

káj **krúha** något (=lite) bröd

5. räkneord från 5 och uppåt styr genitiv plural, t.ex.

pét **tólarjev** fem tolar

šést **vrtnic** sex rosor

Nisem se spomnila stolov za pet **članov Koširja.** Jag kom inte ihåg stolar för fem medlemmar av Košir.

6. räkneordet **pól** halv styr genitiv singular, t.ex.

pól léta ett halvt år

pól úre en halv timme

Kom ihåg att det alltid skall vara genitiv efter måttsbegrepp, t.ex. **pól kile mlétega mesá** ett halvt kilo köttfärs. Här tillämpas denna regel i två led. Först kräver **pól halv** att **kíla kilo** skall stå i genitiv. Sedan kräver i sin tur **kíla kilo** att **mléto mesó köttfärs** också skall stå i genitiv.

7. **pól** halv i klockslag styr genitiv plural, t.ex.

Úra je **pól ênih**. Klockan är halv ett.

Úra je **pól tréh**. Klockan är halv tre.

Úra je **pól pêtih**. Klockan är halv fem.

8. efter många reflexiva verb, bl.a.

báti se vara rädd

Bojim se Cankarja. Jag är rädd för Cankar.

dotákniti se vidröra

lótíti se ta itu med, sätta i gång med

Rada bi se lotila Shakespearja. Jag skulle vilja sätta igång med/ta itu med Shakespear.

Oprijema se

Kaj pa dela deklica? Oprijema se človeka. Vad gör flickan? Hon griper tag i mannen/människan.

razveseli se

Razveselila sem se bifeja. Jag blev glad över buffén.

spomni se

Spomnim se poslušalca. Jag minns lyssnaren.

sramováti se skämmas över

veseli se

Vésna se je veselila rójstnega dnéva. Vésna glädde sig åt födelsedagen.

Veselim se psa. Jag glädjer mig över hunden.

znebíti se göra sig av med

Rada bi se znebila Prešerna. Jag skulle vilja bli av med Prešeren.

Rada bi se znebila kuharja. Jag skulle vilja bli av med kocken.

9. efter några andra verb, bl.a.

som uttryck för egenskap uttryckt med adjektiv + substantiv, t.ex.

Bilá sta dôbre vólje. De var på gott humör.

10. nékaj, káj något och nič inget styr genitiv neutrum av adjektiv

nékaj **láhkega** något lätt

kaj **tákega** något sådant

11. efter många prepositioner, bl.a.

blízu nära, i närheten av

Živimo blizu **tebe**. Vi bor nära dig.

Milena stoji blizu **Miha/Mihe**. Milena står nära Miha.

Ko sem šla k Tanji, sem videla, da živi blizu **Tutta/Tutte**. När jag gick till Tanja, såg jag, att hon bor nära Tutta.

brez // brêz utan

ustnice brez **poljubov** läppar utan kyssar

Julija ne gre na sprehod brez **Janeza**. Julija går inte på promenad utan Janez.

do till, fram till

Prišel je desét **do pêtih**. Han kom tio i fem.

kárta **do Kópra** en biljett till Koper

Pot gre prav **do šotora**. Vägen går ända till tältet.

iz från, ur, av

iz **Zágreba** från Zagreb

letálo iz **Lóndona** planet från London

odhód iz **Ljubljáne** avfärd från Ljubljána

iznad från en plats ovanför

Sunki vetra ob nevihti, ki je prišla iznad **morja**.. Vindbyn som vid ovädret kom från havet..
(eg. (Vind) byn vid ovädret, som kom från havet..)

Dežuje iznad **Luka/Luke**, ampak ne na njem, ker ima dežnik. Det regnar ovanför Luka, men inte på honom, för han har ett paraply.

izpred från en plats framför

Včeraj so mi izpred **hiše** ukradli kolo. Igår stal de min cykel framför huset.

ízven utanför

Našli so planete izven **našega osončja**. De har hittat planeter utanför vårt solsystem.

izza bakom, från baksidan (av), från andra sidan (av)

Pogled izza **drevesa**... Utsikten från andra sidan av trädet...

pogled izza **okna**... utsikten från fönstret...

Grmelo je izza **Andyja**. Det åskade bakom Andy.

króg runt, omkring

Krog **mene** žarijo gozdovi v čudovitih barvah. Runt mig glöder skogarna i fantastiska färger.

mímo förbi, föutom, trots

Skózi vráta mímo **kíoska** lévo. Genom dörren förbi kiosken till vänster.

Mi smo se peljali mimo **Tomšiča** in potem šli vsak svojo pot. Vi hade följe förbi Tomšič och sen gick vi var för sig. (specialfall annars: ...šli vsak za sebe.)

namésto i stället för

Adriana je prišla namesto **Adija**. Adriana kom istället för Adi.

Namesto **koga** roža cvet... Istället för vem blommar blomman...

od från, sedan

od **tebe** från dig

Slika od **Jureta** je na mizi. Bilden av Jure är på bordet.

Mislila sem, da bom kupila avto od **Janša/Janše**. Jag tänkte, att jag kommer köpa en bil av Janša.

od ... do från till

Délam od **devêtih** do **šêstih**. Jag arbetar från nio till sex.

od **jútra** do **večera** från morgon till kväll

Od **Janka** do **Janice** je pet metrov. Från Janko till Janica är det fem meter.

Več kot osem mesecev nisem nič slišala od **Musija**. Redan åtta månader har jag inte hört av Musi.

Od **januarja** do **decembra** je enajst mesecev. Från januari till december är det elva månader.

okróg 1 omkring, runt 2 ungefär, omkring, runt

Okrog **Petra** stojijo deset ljudi. Runt Peter står tio människor.

Večérjam okróg **ôsmih**. Jag äter kvällsmat kring åtta.

Zajtrkújem okróg **ôsmih**. Jag äter frukost ungefär klockan åtta.

ónstran på andra sidan

Smučarska sezona se nadaljuje onstran **Atlantika**. Skidsäsongen fortsätter på andra sidan Atlanten.

Onstran **Boleta** je njegova žena. På andra sidan Bole finns hans fru.

póleg bredvid, förutom, jämfört med

– In fánt póleg **njêga**? – Och killen bredvid honom.

Poleg **Francija** stoji Frane. Brevd Franci står Frane.

préko över, genom, via

rázen förutom, utom

Razen **Vladimirja** ni nihče prišel. Förutom Vladimir kom ingen annan.

spod från undersidan av

rázen förutom, utom

Imáte še kaj **rázen tórt**? Har ni något mer förutom tårtor?

men:

rázen téga dessutom

spred från en plats framför

srédi mitt i, mitt på

Véste, **srédi turistične sezóne** smo. Ni vet (ju), vi är mitt i turistsäsongen.

z / s från (ytan av något)

s **tíra** ... från spår ...

zarádi på grund av, för, angående, med anledning av, för ... skull

Še bôlj ga nista mārala **zarádi zlatoláse grofične in zlátega kônja**. De tyckte ännu mindre om honom på grund av den guldlockiga grevdottern och den gyllene hästen.

Zaradi Zorana Zorka sem začela hoditi na zabave, ker jih ima zelo rad. På grund av Zoran Zorko har jag börjat gå på fester, för han tycker mycket om dem.

Šla sem ven, **zaradi dežja**. Jag gick ut, på grund av regnet.

zavoljo på grund av

znótraj inom

zráven bredvid, förutom, jämfört med; med, närvarande; dessutom, (till) på köpet

Stála je **zráven ávta** in čakala. Hon stod bredvid bilen och väntade.

zúnaj utanför, ute, utomhus

[genitiv 1](#)

2.5.4 Lokativ

Prepositioner

1. efter prepositionerna

na på

na **letališču** på flygplatsen

obs!

na **potovanju** – på resande fot

o om

ob längs, vid samt i tidsangivelser (jfr. eng. at two o'clock).

ob **pétkih** på fredagarna

ob **sobótah** på lördagarna

Večérja bo ob (pól) **ôsmih**. Kvällsmaten blir klockan (halv) åtta

po efter, enligt, runt om på/i, efter, med avseende på, via (kommunikation)

po **slúžbi** efter jobbet

po **poklícu** till yrket

Po **aspirínu** me bolí želódec. Jag får ont i magen av aspirin.

Velíko potúje po **Evrópi**. Han/hon reser mycket runt i europa.

pri hos, vid

Pri **mesárju** ní dragó. Hos slaktaren är det inte dyrt (t.ex. att handla).

pri **blagájni** vid kassan

pri **Bárbari** hos Barbara

v i, på (om tid)

v **Máriboru** i Maribor,

v **trgovíni** i affären

v **Ljubljáni** i Ljubljana

v **êni úri** på en timme

v **desêtih minútah** på tio minuter

v **rédu** i ordning, okej

2.5.5 Dativ

Prepositioner

1. för att beteckna det indirekta objektet

Kakó ti je imé? *Vad heter du i förnamn.*

Imé mi je Jánez. *Jag heter Janez i förnamn.*

Kakó je imé tvôjemu brátu? *Vad heter din bror i förnamn?*

Dám Rihardu denár. *Jag ger Richard pengar.*

Dám Iréni knjígo. *Jag ger Irena en bok.*

Manjka mi moj zvezek. *Jag saknar mitt häfte.*

2. efter vissa verb

odrêči se < avsäger sig

oprostí < ursäkta, förlåta

pomága </> hjälper

verjáme > tror

3. vid en rad uttryck för känslor och upplevelser används dativ för att beteckna den som upplever eller känner något.

sánjalo se mi je, da... *jag drömde att...*

zdí se mi... *det tycks mig..., jag tycker att det verkar...*

uspélo ji je *hon hann*

Káj je Vésni všěč? *Vad tycker Vesna om?*

Se váma mudí? *Har ni (båda) bråttom? (eg. Hastar det för er?)*

Tvôja jákna mi je všěč. *Jag tycker om din jacka.*

Srájca mi je všěč. *Jag gillar skjortan.*

Hláče so mi všěč. *Jag gillar byxorna.*

Ívanu je vróče. *Ivan är varm.*

Évi je slabó. *Eva mår illa.*

4. Reflexivt pronomen si

Det uttrycker att man gör något som är till fördel eller behag för en själv. Ibland ingår det som en nästan obligatorisk ingrediens i vissa uttryck, t.ex.

Umívam si lasé. *Jag tvättar håret (eg. hårstråna).*

5. Prepositionen k/h

k till (person), mot (plats)

k zdravníku till läkaren

k zdravníci till läkaren

k letálu mot flygplanet

2.5.6 Instrumentalis

Prepositioner

1. efter prepositioner

med mellan, bland, under

med **Ljubljáno** in **Máriborom** mellan Ljubljana och Maribor

med **vôjnama** mellan krigen (dvs. första och andra världskriget)

Poslušal je glásbo med **délom**. Han lyssnade på musik under arbetet.

Pogovárjali so se med **večerjo**. De pratade under kvällsmaten.

nad ovanför, över

Nad **Ljubljano** je Ljubljanski grad. Ovanför Ljubljana befinner sig Ljubljana borgen.

pod nedanför, under

Pod **gradom** je tunel. Under borgen finns en tunnel.

Pod **Krivicem**, ki je na mostu, teče Ljubljánica. Under Krivec, som är på bron, flyter Ljubljánica.

pred framför (rumsrelation), för ... sedan (tidsrelation)

Pred **tunelom** je prometni znak. Framför tunneln finns ett vägmärke.

z / s (tillsammans) med

s **prijáteljem** med en vän

z **bábico** med mormor

z **oréhi** med nötter

srájca s **krátkimi rokávi** en skjorta med korta ärmar

za bakom

Za **hribom** je ulica "Za gradom". Bakom berget finns gatan "Bakom borgen".

3. Verb

3.1 De finita verben

Verben delas upp i två huvudgrupper huruvida de böjs/kongrueras eller inte. Gruppen med de böjbara verben heter finita verb och gruppen med de oböjliga orden heter infinita verb. Slovenskans finita verb delas upp i fyra grupper: indikativ, konjunktiv, imperativ och koncessiv. Det är dessa fyra grupper man kallar för modus.

Modusen uttrycker modalitet dvs. handlingens verklighetsstatus. Man kan skilja mellan faktiska handlingar och icke-faktiska handlingar. De faktiska handlingarna anses av talaren äga rum i verkligheten. De icke-faktiska handlingarna delas upp i tre grupper:

1. neutrala – talaren tar ingen ställning om handlingen gäller i talögonblicket, utan föreställer sig bara handlingen.
2. potentiella – kan enligt talaren äga rum men gör det kanske inte, de är svåra att skilja från de neutrala
3. irreella – strider mot vad talaren tror sig veta om verkligheten och är således fantasier

3.1.1 De finita verbens bildning

De finita verben böjs som mest i formerna:

A) PERSON

1. person (jag, vi två, vi)
2. person (du, ni två, ni)
3. person (han/hon/den/det, han/hon/den/det två, de)

B) NUMERUS

singularis

dualis

pluralis

C) TEMPUS

presens, nutid

preteritum, förfluten tid

futurum, framtid

D) MODUS

indikativ

imperativ

koncessiv

konjunktiv

Indikativ

Indikativ är det grundläggande neutrala moduset som är berättande, konstaterande och skildrar verkligheten. I slovenskan så finns det tre undergrupper som anger olika tempus/tid: preteritum som är förfluten tid, presens som är nutid och futurum som är framtid.

bildning av regelbunden presens:

presens			
	sing.	plur.	dual.
1 pers	-m	-mo	-va
2 pers	-š	-te	-ta
3 pers	-Ø	-jo	-ta

presens regelbundna verb: [form](#) [ord](#)

bildning av preteritum:

Regelbunden preteritum bildas genom att man har l-formen med verbet biti presens form:

preteritum									
	singular			plural			dual		
	m	f	n	m	f	n	m	f	n
1 pers	-l sem	-la sem		-li smo	-le smo		-la sva	-li sva	
2 pers	-l si	-la si		-li ste	-le ste		-la sta	-li sta	
3 pers	-l je	-la je	-lo je	-li so	-le so	-la so	-la sta	-li sta	-li sta

preteritum regelbundna verb: [form](#) [ord](#)

bildning av regelbunden futurum:

Futurum bildas genom att man har l-formen med verbet biti i futurum:

futurum									
	singular			plural			dual		
	m	f	n	m	f	n	m	f	n
1 pers	-l bom	-la bom		-li bomo	-le bomo		-la bova	-li bova	
2 pers	-l boš	-la boš		-li boste	-le boste		-la bosta	-li bosta	
3 pers	-l bo	-la bo	-lo bo	-li bodo	-le bodo	-la bodo	-la bosta	-li bosta	-li bosta

futurum regelbundna verb: [form](#) [ord](#)

Konjunktiv

Konjunktiv uttrycker det som inte är verkligt något man önskar, hoppas eller ett villkor för att något annat ska inträffa. Slovenskan har en oböjlig partikel *bi* som tillsammans med verbets l-form bildar konjunktiven.

konjunktiv								
singular			plural			dual		
m	f	n	m	f	n	m	f	n
-l bi	-la bi	-lo bi	-li bi	-le bi	-la bi	-la bi	-li bi	-li bi

Imperativ

Imperativen är en uppmaningsform.

	singular	plural	dual
1 pers		mo	va
2 pers	a ⇒ aj je ⇒ j ji ⇒ j i ⇒ i e ⇒ i	te	ta

Förklaring till 2 pers singular:

a ⇒ aj

presens: 3 pers.sing	imperativ: 2 pers. sing
da	daj
igra	igraj

je ⇒ j

presens: 3 pers.sing	imperativ: 2 pers. sing
brije	brij
daruje	daruj

ji ⇒ j

gäller inte på många verb utan i ⇒ i gäller – ska kollas upp

presens: 3 pers.sing	imperativ: 2 pers. sing
boji	boj
stoji	stoj

i ⇒ i

presens: 3 pers.sing	imperativ: 2 pers. sing
hodi	hodi
kupi	kupi

e ⇒ i

presens: 3 pers.sing	imperativ: 2 pers. sing
vstane	vstani
zapre	zapri

regelbundna imperativ: [pdf](#) [form](#) [ord](#)

Koncessiv

koncessiv	sing	plur	dual
1 pers	naj -m	naj -mo	naj -va
2 pers	naj -š	naj -te	naj -ta
3 pers	naj -ø	naj -jo	naj -ta

3.1.1.1 Regelbundna verb - översikt

Indikativ	sing			plur			dual		
<i>-preteritum</i>	m	f	n	m	f	n	m	f	n
1 pers	-ĭ sem	-la sem		-li smo	-le smo		-la sva	-li sva	
2 pers	-ĭ si	-la si		-li ste	-le ste		-la sta	-li sta	
3 pers	-ĭ je	-la je	-lo je	-li so	-le so	-la so	-la sta	-li sta	-li sta
-presens									
1 pers	- m			- mo			- va		
2 pers	- š			- te			- ta		
3 pers	- ø			- jo			- ta		
-futurum									
	m	f	n	m	f	n	m	f	n
1 pers	-ĭ bom	-la bom		-li bomo	-le bomo		-la bova	-li bova	
2 pers	-ĭ boš	-la boš		-li boste	-le boste		-la bosta	-li bosta	
3 pers	-ĭ bo	-la bo	-lo bo	-li bodo	-le bodo	-la bodo	-la bosta	-li bosta	-li bosta
konjunktiv									
	m	f	n	m	f	n	m	f	n
	-ĭ bi	-la bi	-lo bi	- li bi	-le bi	-la bi	-la bi	-li bi	-li bi
imperativ									
1 pers				-mo			-va		
2 pers	a=>j ; je/ji =>j; i=>i; e=>i			-te			-ta		
koncessiv									
1 pers	naj -m			naj -mo			naj -va		
2 pers	naj -š			naj -te			naj -ta		
3 pers	naj -ø			naj -jo			naj -ta		

3.1.1.2 Starka verb

Vanliga slovenska starka verb:

siffran inom parantes anger i vilken övning orden finns

Slovenska A1

Slovenska A2

< pågående

> fullbordat

</> både pågående och fullbordat

presens	l-form	infinitiv	imperativ	betydelse
(1) < bere	brať	brati	beri	läser
(3) < boli	boleť	boleti	boli	göra ont
(6) < črkuje	črkovať	črkovati	črkuj	bokstaverar, stavar
(6) < daje	dajati	dajati	dajaj	ger, sätter, ställer
(6) < dežuje	deževati	deževati	dežuj	regna
(3) > dvigne	dvigniti	dvigniti	dvigni	lyfter, reser sig
(1) < gleda	gledati	gledati	glej	ser
(3) hoče	hoteti	hoteti	hoti	vill
(1) < ima	imeti	imeti	imej	har
(6) imenuje	imenovati	imenovati	imenuj	kallar sig, kallas, heter
(3) < išče	iskati	iskati	išči	letar, söker
(6) > izpiše	izpisati	izpisati	izpiši	notera, skriva av
(6) > izbere	izbrati	izbrati	izberi	väljer
(1) < je	jedati jedla	jesti	jej	äter
(6) < kaže	kazati	kazati	kaži	visar, pekar
(6) < kliče	klicati	klicati	kliči	1. kalla på, ropa på 2. ringa
(6) < kupuje	kupovati	kupovati	kupuj	köper
(6) < leži	ležati	ležati	leži	ligger
(3) < more	mogati mogla	moči	- - -	kan
(3) > napiše	napisati	napisati	napiši	skriver
(7) < načrtuje	načrtovati	načrtovati	načrtuj	planerar
(7) < nadaljuje	nadaljevati	nadaljevati	nadaljuj	fortsätter
(7) < nakupuje	nakupovati	nakupovati	nakupuj	handlar
(7) > nariše	narisati	narisati	nariši	ritar
(7) > natakne	natakni	natakni	natakni	trär på

(7) < nese	nesel	nesti	nesi	för, bär
(7) > obišče	obiskał	obiskati	obišči	besöker, hälsar på
(1) > obleče	oblekəł oblekla	obleči	obleci	klär på
(7) > obsedi	obsedel	obsedeti	obsedi	blir sittande, sitter kvar
(3) > odide	odšəł odšla	oditi	odidi	går sin väg, försvinner
(1) > odpre	odprł	odpreti	odpri	öppnar
(3) > ogleda	ogledał	ogledati	oglej	undersöker
(7) < ogleduje	ogledovał	ogledovati	ogleduj	undersöker, granskar, betraktar, tittar (från olika håll)
(7) > opiše	opisał	opisati	opiši	beskriver
(8) > ostane	ostal	ostati	ostani	blir kvar, finns kvar, stannar (kvar), återstår, förblir
(8) > pade	padel, padla	pasti	padi	faller
(8) < pelje	peljal	peljati	pelji	1. för, leder 2. kör, transporterar
(1) < pije	pił	piti	pij	dricker
(1) < piše	pisał	pisati	piši	skriver
(1) < pleše	plesał	plesati	pleši	dansar
(3) > podpiše	podpisał	podpisati	podpiši	skriver under
(3) > pogleda	pogledał	pogledati	poglej	tittar
(4) > poišče	poiskał	poiskati	poišči	letar upp, söker
(4) > poje	pojedał pojedla	pojesti	pojej	äter (upp)
(8) > poje	pel	peti	poj	sjunger
(4) > pokaže	pokazał	pokazati	pokaži	visar, pekar
(8) > pokliče	poklicał	poklicati	pokliči	1. ropar 2. ringer
(8) > polije	polil	politi	polij	spiller, håller ut
(8) > poskrbi	poskrbel	poskrbeti	poskrbi	1. tar hand om, sköter om 2. fixar
(4) postriže	postrigał postrigla	postriči	postrizi	klipper
(4) > pošlje	poslał	poslati	pošlji	skickar, sänder

(2) > potisne	potisnił	potisniti	potisni	trycker
(4) < potrebuje	potrebował	potrebovati	potrebuju	behöver
(4) < potuje	potovał	potovati	potuj	reser, färdas
(1) > pove	povedał	povedati	povedi povej	säger
(8) > poveže	povezal	povezati	poveži	förbinder
(2) > povleče	povlekeł	povleči	povleci	drar
(8) < praznuje	praznoval	praznovati	praznuj	firar
(4) > prebere	prebrał	prebrati	preberi	läser igenom
(8) < preoblikuje	preoblikoval	preoblikovati	preoblikuj	omformar, omvandlar
(9) > preživi	preživeł	preživéti	preživi	1.överlever 2. tillbringar
(4) > pride	prišęł prišla	pri	pridi	kommer, anländer
(9) > pripne	pripeł	pripeti	pripni	knäpper fast, fäster
(9) < pripoveduje	pripovedovał	pripovedovati	pripoveduj	berättar
(9) > priveže	privezał	privezati	priveži	binder fast
(2) > prižge	prižgał	prižgati	prižgi	tänder
(2) > reče	rekał rekla	reči	reci	säger
(2) < rine	rinił	riniti	rini	trycker, skjuter
(9) < riše	rišał	risati	riši	ritar, tecknar
(9) > sede	sedeł, sedla	sesti	sedi	sätter sig
(4) < sedi	sedeł	sedeti	sedi	sitter
(9) > skrije	skrił	skriti	skrij	gömmar, döljer
(4) < sliši	slišał	slišati	sliši	hör
(9) < sme	smeł	smeti	/	får, får lov, kan
(9) < smeje / smeji	smejał	smejati	smej	skrattar
(9) > speče	spekeł, spekla	speči	speci	1. steker, bakar, gräddar (<i>i lite fett eller i ugn</i>) 2. bränner
(2) < spi	spał	spati	spi	sover
(5) < stanuje	stanovał	stanovati	stanuj	bor
(5) < stoji	stał	stati	stoj	står
(5) < šteje	šteł	šteti	štej	räknar
(5) </> teče	tekał	teči	teci	rinner, flyter;

	tekla			springer, löper
(5) > ugasne	ugasnił	ugasniti	ugasni	släcker
(5) > ukrade	ukradęł ukradla	ukrasti	ukradi	stjäl
(2) > umije	umił	umiti	umij	tvättar
(5) < ve	vedęł	vedeti	vedi	vet, känner till
(2) > vstane	vstał	vstati	vstani	stiger upp
(5) > vzame	vzeł	vzeti	vzemi	ta
(5) > začne	začęł	začeti	začni	börjar
(2) > zapre	zaprił	zapreti	zapri	stänger
(5) < želi	želeł	želeti	želi	önskar
(2) < živi	živeł	živeti	živi	lever

öva dessa verb:

starka verb 1: [pdf](#) [övning](#)

starka verb 2: [pdf](#) [övning](#)

starka verb 3: [pdf](#) [övning](#)

starka verb 4: [pdf](#) [övning](#)

starka verb 5: [pdf](#) [övning](#)

starka verb 6: [pdf](#) [övning](#)

starka verb 7: [pdf](#) [övning](#)

starka verb 8: [pdf](#) [övning](#)

starka verb 9: [pdf](#) [övning](#)

3.1.1.3 Oregelbundna verb

3.1.1.3.1 Biti

Biti i futurum översätts till: skall vara, kommer att vara, blir, skall bli, kommer att bli.

Indikativ	sing			plur			dual		
<i>-preteritum</i>	m	f	n	m	f	n	m	f	n
1 pers	bil sem	bila sem		bili smo	bile smo		bila sva	bili sva	
2 pers	bil si	bila si		bili ste	bile ste		bila sta	bili sta	
3 pers	bil je	bila je	bilo je	bili so	bile so	bila so	bila sta	bili sta	bili sta
<i>-presens</i>									
	jakande								
1 pers	sem			smo			sva		
2 pers	si			ste			sta		
3 pers	je			so			sta		
	nekande								
1 pers	nisem			nismo			nisva		
2 pers	nisi			niste			nista		
3 pers	ni			niso			nista		
<i>-futurum</i>									
1 pers	bom			bomo			bova		
2 pers	boš			boste			bosta		
3 pers	bo			bodo/bojo			bosta		
Imperativ									
1 pers				bodimo			bodiva		
2 pers	bodi			bodite			bodita		

biti: [pdf](#) [preteritum](#) [presens](#) [futurum](#) [imperativ](#)

3.1.1.3.2 Iti

Indikativ	sing			plur			dual		
<i>-preteritum</i>	m	f	n	m	f	n	m	f	n
1 pers	šel sem	šla sem		šli smo	šle smo		šla sva	šli sva	
2 pers	šel si	šla si		šli ste	šle ste		šla sta	šli sta	
3 pers	šel je	šla je	šlo je	šli so	šle so	šla so	šla sta	šli sta	šli sta
-presens									
1 pers	grem			gremo			greva		
2 pers	greš			greste			gresta		
3 pers	gre			gredo, grejo			gresta		
-futurum 1									
	m	f	n	m	f	n	m	f	n
1 pers	šel bom	šla bom		šli bomo	šle bomo		šla bova	šli bova	
2 pers	šel boš	šla boš		šli boste	šle boste		šla bosta	šli bosta	
3 pers	šel bo	šla bo	šlo bo	šli bojo	šle bojo	šla bojo	šla bosta	šli bosta	šli bosta
-futurum 2									
1 pers	pojdem			pojdemo			pojdeva		
2 pers	pojdeš			pojdete			pojdeta		
3 pers	pojde			pojdejo			pojdeta		
Imperativ									
1 pers				pojdimo			pojdiva		
2 pers	pojdi			pojdite			pojdita		

iti: [pdf](#) [preteritum](#) [presens](#) [futurum 1](#) [futurum 2](#) [imperativ](#)

3.1.2 Verb i de olika formerna med vilka frågor vi ställer till dem

I-form	infinitiv	presens 1 pers.sing	imperativ	Frågor vi oftast ställer till verbet	översättning av presens
-am					
delal	delati	delam	delaj	kaj? komu?	<i>gör, arbetar</i>
igral (se)	igrati (se)	igram (se)	igraj (se)	kdo? kaj? s kom? s čim?	1. <i>spelar</i> 2. (+ se) <i>leker</i>
kuhal	kuhati	kuham	kuhaj	kaj?	<i>lagar (mat), kokar</i>
likal	likati	likam	likaj	kaj?	<i>stryker</i>
plačal	plačati	plačam	plačaj	kaj?	<i>betalar</i>
pomival	pomivati	pomivam	pomivaj	kaj?	<i>diskar</i>
poslušal	poslušati	poslušam	poslušaj	kaj?	<i>lyssnar, lyder</i>
pospravljaj	pospravljati	pospravljam	pospravlja	kaj?	<i>städar, plockar i ordning</i>
spominjal se	spominjati se	spominjam se	spominjaj se	kaj? koga? česa?	<i>påminns, minns</i>
zamenjal	zamenjati	zamenjam	zamenjaj	kaj?	1. <i>byter</i> 2. <i>växlar (till ngt.)</i>
imel	imeti	imam	imej	kaj?	<i>har</i>
gledal	gledati	gledam	glej	kaj? koga?	<i>tittar (på ngt.)</i>
ogledal si	ogledati si	ogledam si	oglej si	kaj?	<i>undersöker, granskar, betraktar</i>
-im					
družil (se)	družiti (se)	družim (se)	družī (se)	s kom?	<i>umgås</i>
mislil (si)	misliti (si)	mislīm (si)	misli (si)	kaj? koga?	<i>tänker, tycker, tror</i>
nazdravil	nazdraviti	nazdravim	nazdravi	komu? čemu?	<i>skålar, hejar, skålar</i>
odgovoril	odgovoriti	odgovorim	odgovori	komu?	<i>svarar</i>
odločil (se)	odločiti (se)	odločim (se)	odloči (se)	kaj?	<i>bestämmer, beslutar</i>
opremil	opremiti	opremim	opremi	kaj?	<i>utrustar</i>
poročil (se)	poročiti (se)	poročim (se)	poročī (se)	kdo? s kom?	<i>gifter</i>
postavil	postaviti	postavim	postavi	kaj?	1. <i>ställer</i>

					2. sätter upp 3. bygger
razveselil (se)	razveseliti (se)	razveselim (se)	razveseli (se)	komu? čemu?	glädjer, gör glad
spomnil (se)	spomniti (se)	spomnim (se)	spomni (se)	kaj? koga? česa?	påminns, minns
uredil	urediti	uredim	uredi	kaj?	1. ordnar, fixar 2. arrangerar 3. inreder 4. redigerar
želel (si)	želeti (si)	želim (si)	želi (si)	kaj?	önskar
živel	živeti	živim	živi	s kom? kje?	1. lever 2. bor
držal	držati	držim	drži	kaj?	1. håller 2. är sant
videl	videti	vidim	(vidi)	kaj? koga?	ser
stal	stati	stojim	stoj	čem?	står
-em					
(na)pisal	(na)pisati	(na)pišem	(na)piši	kaj? komu?	skriver
(na)risal	(na)risati	(na)rišem	(na)riši	kaj? koga?	ritar
obrnil	obrniti	obrnem	obrne	kaj? koga?	vänder, vrider
postal	postati	postanem	postani	kaj?	blir
(o)pral	(o)prati	(o)perem	(o)peri	kaj?	tvättar
peljal	peljati	peljem	pelji	koga?	1. för, leder 2. kör, transporterar
prišel	priti	pridem	pridi	kdo?	kommer, anländer
najel	najeti	najamem	najemi	kaj?	hyr
vzel	vzeti	vzamem	vzemi	kaj?	tar
oblekel	obleči (se)	oblečem	obleci	kaj?	klär (sig), tar på (sig)
slekel (se)	sleči (se)	slečem (se)	sleci (se)	kaj?	klär av
tekel	teči	tečem	teci	kaj?	1. rinner, flyter 2. springer, löper
rekel	reči	rečem	reci	kdo? komu? kaj?	säger
pekel	peči	pečem	peci	kaj?	steker
(po)stregel	(po)streči	(po)strežem	(po)strezi	koga/komu?, kaj?	servera, passa upp
vrgel	vreči	vržem	vrzi	kaj?	kastar

legel	leči	ležem	lezi	kdo?	<i>lägger sig</i>
strigel	striči	strižem	strizi	kdo? koga? kaj?	<i>klipper</i>
-jem					
kupoval	kupovati	kupujem	kupuj	kaj?	<i>köper</i>
ogledoval (si)	ogledovati (si)	ogledujem (si)	ogleduj (si)	kaj?	<i>undersöker, betraktar. tittar</i>
potreboval	potrebovati	potrebujem	potrebuj	kaj?	<i>behöver</i>
stanoval	stanovati	stanujem	stanuj	kje?	<i>bor</i>
plačeval	plačevati	plačujem	plačuj	kaj? komu?	<i>betalar</i>
pomil	pomiti	pomijem	pomij	kaj?	<i>diskar</i>
pil	piti	pijem	pij	kaj?	<i>dricker</i>
pel	peti	pojem	poj	kaj?	<i>sjunger</i>
-m					
bil	biti	sem	bodi	kdo/kaj?	<i>är</i>
dal	dati	dam	daj	kaj? komu?	<i>ger</i>
šel	iti	grem	pojdi	kam?	<i>går, åker</i>
jedel	jesti	jem	jej	kaj?	<i>äter</i>
vedel	vedeti	vem	vedi	kaj?	<i>vet, känner till</i>
povedal	povedati	povem	povej	kaj? komu?	<i>säger, berättar</i>

3.2 Vilka betydelsefält öppnas av verben?

pisati (pišem) *att skriva*

Vi frågar oss med största sannolikhet:

kdo? svaret är subjektet i satsen och står i nominativ.

Andrej piše Tanji pismo.

komu? svaret är det indirekta objektet i satsen och står i dativ.

Andrej piše Tanji pismo.

kaj? svaret är det direkta objektet i satsen och står i ackusativ.

Andrej piše Tanji pismo.

Vi kanske även skulle vilja veta?

kdaj? svaret anger tidpunkt

vsak večer – *varje kväll*

po službi – *efter jobbet*

ko pride iz službe – *när han/hon kommer från jobbet*

kje? svaret anger befintlighet/plats

v kavarni – *på kafeét*

v restavraciji ob kavi – *på restaurangen vid kaffet*

zakaj? svaret anger anledningen

ker bo obiskal Slovenijo – *för att han/hon ska besöka Slovenien*

3.3 Identifiera vilka frågor som hör samman med vilka verb

Med hjälp av verbens ändelse i presens så kan man få grepp om vilka frågor som är vanligast för det enskilda verbet.

verb som i presens 1 person singularis slutar på följande ändelse ställer man följande frågor och svaren är i följande kasus

-am	-im	-jem	-em	-m
kdo? nominativ komu? dativ	kdo? nominativ kaj? ackusativ	kdo? nominativ kam? ackusativ	kdo? nominativ kam? ackusativ	kdo? nominativ komu? dativ kaj? ackusativ

3.4 Hjälppverb

Hjälppverb är verb som placeras innan huvud verbet som står i infinitivform. Man delar upp hjälppverben i 3 grupper:

1. Temporala hjälppverb
2. Modala hjälppverb
3. Passivbildande hjälppverb

Temporala hjälppverb används för att bilda sammansatta tempus. I slovenskan används presensformen av biti för detta ändamål.

Modala hjälppverb används för att på olika sätt modifiera satsens innehåll. I slovenskan så använder man hoče, more, mora, sme, treba, želi och det modala adverbet lahko motsvaras också av svenskans modala hjälppverb.

hoče vilja, vilja ha lahkó kan, det är möjligt • lahkó bi borde, skulle kunna móre kan móra är tvungen, måste • móral bi borde	smé får, får lov, kan tréba nödvändigt, man måste • ní ~ + D ngn behöver inte želi önskar
---	--

Passivbildande hjälppverb används för att bilda passivum som är en diates. ????

3.4.1 Modala hjälppverb och det modala adverbet lahko

I tabellerna har jag markerat i de nekande formerna med rött när man använder speciella negerande former av verbet eller hjälpp verbet.

hoteti + infinitiv		
	<i>jakande</i>	<i>nekande</i>
presens	hočem jag vill	nočem jag vill inte
preteritum	hotel(a) sem jag ville	nisem hotel(a) jag ville inte
futurum	hotel(a) bom jag kommer att vilja	ne bom hotel(a) jag kommer inte att vilja
konjunktiv	hotel(a) bi jag skulle vilja	ne bi hotel(a) jag skulle inte vilja

hoteti: [pdf](#) [öv](#)

	lahko + verbets person form	moči + infinitiv
	<i>jakande</i>	<i>nekande</i>
presens	lahko delam jag kan göra/arbeta	ne morem jag kan inte
preteritum	lahko sem delal(a) jag kan ha gjort/arbetat	nisem mogel/mogla jag kunde inte
futurum	lahko bom delal(a) jag kommer kunna göra/arbeta	ne bom mogel/mogla jag kommer inte kunna
konjunktiv	lahko bi delal(a) jag borde/skulle kunna göras/arbeta	ne bi mogel/mogla jag borde/skulle inte kunna

lahko och moči: [pdf](#) [öv](#)

	morati + infinitiv	treba + infinitiv
	<i>jakande</i>	<i>nekande</i>
presens	moram jag måste/är tvungen	ni mi treba jag behöver inte
preteritum	moral(a) sem jag var tvungen	ni mi bilo treba jag behövde inte
futurum	moral(a) bom jag kommer att vara tvungen	ne bo mi treba jag kommer inte att behöva
konjunktiv	moral(a) bi jag borde vara tvungen	ne bi mi bilo treba jag skulle inte behöva

morati och treba: [pdf](#) [öv](#)

OBS! I vanliga fall negeras presens med ne men här är det ni: ni mi treba

smeti + infinitiv		
	<i>jakande</i>	<i>nekande</i>
presens	smem jag får (lov)	ne smem jag får inte (lov)
preteritum	smel(a) sem jag fick (lov)	nisem smel(a) jag fick inte (lov)
futurum	smel(a) bom jag kommer att få (lov)	ne bom smel(a) jag kommer inte att få (lov)
konjunktiv	smel(a) bi jag skulle få (lov)	ne bi smel(a) jag skulle inte få (lov)

smeti: [pdf](#) [öv](#)

želeti + infinitiv		
	<i>jakande</i>	<i>nekande</i>
presens	želim jag önskar	ne želim jag önskar inte
preteritum	želel(a) sem jag önskade	nisem želel(a) jag önskade inte
futurum	želel(a) bom jag kommer att önska	ne bom želel(a) jag kommer inte att önska
konjunktiv	želel(a) bi jag skulle önska	ne bi želel(a) jag skulle inte önska

želeti: [pdf](#) [öv](#)

användningen av de olika formerna

1. lahko - ne morem

Skillnaden mellan lahko och ne morem är att lahko visar på att någon har förmågan att utföra en handling medan ne morem visar att någon är oförmögen att utföra en handling.

2. lahko – ne smem

Skillnaden mellan lahko ne smem är att lahko visar att det är tillåtet att göra något medan ne smem visar på att något inte är tillåtet.

3. smem (=lahko)

I sin jakande form används smem som lahko i frågor när man frågar om tillåtese om att få göra något.

4. moram – ni mi treba

Treba se je samo prijavit v recepciji bolnice.

Morate se samo prijavit v recepciji bolnice.

5. moram – ne smem

4. Adverb

5. Konjunktioner

Det finns två sorters konjunktioner: samordnade och underordnade. I vissa böcker kallar man de samordnade konjunktionerna för konjunktioner och de underordnade för subjunktioner.

De samordnade konjunktionerna är oböjliga bindeord som används för att binda samman flera led. Dessa led ska i allmänhet tillhöra samma ordklass och vara jämförbara. Dessa delas upp i följande grupper:

- A1. Kopulativa/sammanställande
- A2. Förstärkande
- A3. Förklarande
- A4. Konsekutiva/följd
- A5. Kausala/orsak
- A6. Adversativa/motställande
- A7. Disjunktiva/särskiljande

De underordnade konjunktionerna är även de oböjliga bindeord men de inkorporerar en bisats som en satsdel i en annan sats. Skillnaden mellan en huvudsats och en bisats är att en huvudsats kan bilda en egen mening, medan bisatsen inte kan det. De underordnade konjunktionerna kan delas upp i följande grupper:

- B1. Förklarande
- B2. Orsaks
- B3. Konditionala/villkor
- B4. Koncessiva/medgivande eller motsats
- B5. Konsekutiva/konsekvens eller resultat
- B6. Kontrastiva
- B7. Komparativa/jämförande
- B8. Sätts
- B9. Finala/avsikt
- B10. Temporal/tid
- B11. Plats

Konjunktioner konstrueras enligt följande:

1. endast ett ord = enkel konjunktion
2. adverb + enkel konjunktion
3. preposition + demonstrativt pronomen + enkel konjunktion

Konjunktioner består av:

1. en del
 2. två delar
- samma konjunktion upprepas
 - består av två olika konjunktioner, där den andra är nödvändig för att den första

5.1 Samordnade konjunktioner

A1 Kopulativa/sammanställande

<i>och</i> in – neutral pa – talspråk <i>samt</i> ter	<i>varken... eller...</i> niti... niti... ne...ne...
--	--

A2 Förstärkande

<i>inte bara/endast... utan även...</i> ne samo... ampak tudi... ne le... ampak tudi... <i>både... och...</i> in ... in...	<i>för att (nu) inte tala om (att), och dessutom</i> že...kaj šele...
---	---

A3 Förklarande

<i>det vill säga, nämligen</i> to je	<i>och ytterligare, kan tilläggas</i> in sicer in to
--	--

A4. Konsekutiva/följd

<i>så</i> takó <i>då</i> tedáj <i>alltså, så, således, därför, nämligen</i> tórej	<i>därför</i> zato <i>alltså, således, så</i> zatórej
---	--

A5. Kausala/orsak

<i>för att, eftersom</i> namreč saj	<i>annars</i> sicer (pa) drugače
---	--

A6. Adversativa/motställande

<i>men</i> a ampak pa toda vendar <i>ändå, i alla fall</i> vendarle	<i>men, trots, bara det att</i> - introducerar en begränsning le le da samo samo da
--	---

A7. Disjunktiva/särskiljande

<i>eller</i> ali <i>antingen.... eller.../ either...or...</i> ali....ali	<i>annars så</i> ali pa
---	-----------------------------------

5.2 Underordnade konjunktioner

B1. Förklarande

<i>att</i> da efter vissa verb	<i>att</i> naj syftar på ett objekt/ indirekt objekt i huvudsatsen och uttrycker önskan, begär, förfrågan eller befallning
---	---

B2. Orsaks

<i>för att</i> da	<i>eftersom</i> ker
-----------------------------	-------------------------------

B3. Konditionala/villkor

<i>om</i> če ko bi <i>om</i> - uttrycker en reservation om villkoret če že	<i>endast om</i> naj <i>förutsatt att</i> samo da da le
---	--

B4. Koncessiva/medgivande eller motsats

<i>fastän, även om, trots att</i> čepráv četúdi kljub temu da

B5. Konsekutiva/konsekvens eller resultat

<i>så att</i> da tako...da	<i>så mycket... så att</i> toliko...da
--	--

B6. Kontrastiva

<i>i stället för att</i> namésto da	<i>medan</i> medtém ko
---	----------------------------------

B7. Komparativa/jämförande

<i>(så) som</i> kákor kot <i>som om</i> kákor da kákor bi kot da <i>att - markerar tvivel på bisatsens sanningshalt</i> čěš da	<i>ju ... desto</i> čím ... tém <i>som... så</i> kákor... takó <i>ju mer... desto...</i> kólikor... tóliko..
--	--

B8. Sätts

<i>utan att</i> nê da bi

B9. Finala/avsikt

<i>så att, för att</i> da

B10. Temporal/tid

<p><i>när</i> ko kádar - syftar ej på enstaka tillfälle</p> <p><i>när som helst</i> kádarkóli</p> <p><i>medan, så länge</i> dókler // doklêr</p> <p><i>tills</i> dokler ne</p> <p><i>(ända) sedan, så länge, så långt tillbaka som</i> odkár</p> <p><i>innan</i> préden prèj ko</p> <p><i>ju tidigare... desto</i> prèj ko...(prèj)</p>	<p><i>efter att</i> potém ko</p> <p><i>så fort, så snart</i> břž ko kákor hítro</p> <p><i>knappt... så, så snart... så</i> kómaj... že kómaj... ko</p> <p><i>medan</i> medtém ko</p> <p><i>först, inte förrän</i> šêle / šelê ko</p>
--	---

B11. Plats

<p><i>dit som, vart än</i> kámor</p> <p><i>där, där som</i> kjér</p> <p><i>var som helst</i> kjér kóli (kjérkóli)</p> <p><i>där, där som</i> kóder</p>	<p><i>från där som</i> od kóder</p> <p><i>till där som</i> do koder</p> <p><i>var helst, överallt</i> kóderkóli</p>
--	--

6. Prepositioner

Kasus

Prepositioner är relationsbetecknande ord som oftast binder samman ett efterföljande nomen eller en nomenfras med ett föregående nomen/nomenfras eller verb. Prepositioner styr i vilket kasus efterföljande nomen, pronomen och räkneord ska stå i och vissa prepositioner tar flera kasus. Man kan dela upp prepositioner efter deras deras funktion och betydelse:

1. Rumsliga
2. Temporal/ tid
3. Prepositioner med kasual betydelsen
4. Prepositioner som betecknar ett syfte eller en intention
5. Prepositioner som uttrycker betydelser eller sätt
6. Prepositioner som uttrycker medgivande
7. kvantitativa/ anger mängd
8. Prepositioner som uttrycker en jämförelse

Prepositioner kan även delas upp efter deras form

- A. primära prepositioner dvs. har alltid varit prepositioner
- B. adverb som fungerar som prepositioner
- C. substantiv som används som prepositioner
- D. härledda prepositioner: primära prepositioner + substantiv eller adverb
- E. sekundära: preposition + substantiv + preposition

6.1 Prepositioner efter deras funktion och betydelse

6.1.1. Rumsliga

6.1.1.1 Befintlighet

befintlighet kan man uttrycka på följande sätt:

1. befintlighet

L: v, na

2. närhet eller beröring

L: pri, ob

G: blizu, zraven, poleg

3. betecknar ett objekts befintlighet i relation till ett annat objekt eller till den positionen

I: nad, za, pod, pred, med

G: zunaj, izven, znotraj, mimo, sredi

G/D: nasproti

4. betecknar platsen runt om ett objekt

G: okoli, okrog

blízu + G nära, i närheten av ízven + G utanför med + I mellan, bland mímo + G förbi na + L på nad + I över, ovanför naspróti + D mitt emot ob + L 1. vid, längs 2. runt, kring okóli + G omkring, runt okróg + G omkring, runt	pod + I under, nedanför póleg + G bredvid, vid sidan av pred + I framför, inför pri + L 1. vid 2. (person) hos srédi + G mitt i v + L i za + I bakom, efter, vid znótraj + G inom, inuti zráven + G bredvid zúnaj + G utanför, ute, utomhus
--	--

6.1.1.2 Förflyttning

Förflyttning kan man uttrycka på följande sätt:

1.förflyttning till eller från plats eller person

A: v, na

D: k/h, proti

G: od, do, iz, z, s

3. närhet eller beröring

A: ob

G: blizu, zraven, poleg

4. betecknar ett objekts rörelse i relation till ett annat objekt eller rörelse till den positionen

A: nad, za, pod, pred, med, zunaj, izven, znotraj, mimo, sredi

G/D: nasproti

5. prepositioner som indikerar rörelse från en plats som betecknar ett objekts befintlighet i relation till ett annat objekt.

G: iznad, izza, izspod, izspred, izmed

6. betecknar rörelse, via, över, genom

A: skozi, čez

G: preko

L: po

7. betecknar rörelsen runt ett objekt

G: okoli, okrog

<p>blizu + G nära, i närheten av čez + A 1. över, genom 2. förbi do + G till, fram till iz + G ur, från, av izmed + G från en plats mellan iznad + G från en plats ovanför izpod + G från en plats under izpred + G från en plats framför izven + G utanför izza + G från en plats bakom k/h + D mot, till med + A in mellan, in bland mimo + G förbi na + A till, upp på nad + A upp över, upp ovanför nasproti + D mitt emot, till mötes ob + A mot od + G från</p>	<p>okóli + G omkring, runt okróg + G omkring, runt po + A efter, för att hämta pod + A in under, nedanför póleg + G bredvid, vid sidan av pred + A framför, inför préko + G över, genom, via próti + D mot skózi + A genom, över srédi + G mitt i v + A till, in i z/s + G från, ner från za + A bakom, bortom znotraj + G inom, inuti zraven + G bredvid zunaj + G ute, utomhus, utanför</p>
---	---

6.1.1.3 Befintlighet och förflyttning

När man ska skriva att något är på en viss plats så är platsen i genitiv, lokativ, dativ eller instrumentalis. När man ska skriva förflyttning till eller från en plats så är platsen i ackusativ, genitiv eller dativ. Vid förflyttning till en person så är personen i dativ.

befintlighet	förflyttning
Zdaj sem v trgovini. (+ L) <i>Nu är jag i affären.</i>	Zdaj grem v trgovino. (+ A) <i>Nu skall jag gå till affären.</i>
Bil sem v kinu. (+ L) <i>Jag har varit på bio.</i>	Zvečer gremo v kino. (+ A) <i>Till kvällen skall vi gå på bio.</i>
Sem na sestanku. (+ L) <i>Jag är på sammanträde.</i>	Šel sem na sestanek. (+ A) <i>Jag gick på ett sammanträde.</i>
Bil sem pri frizerju. (+ D) <i>Jag har varit hos frisören.</i>	Grem k frizerju. (+ D) <i>Jag skall gå till frisören.</i>
Pižama je v kovčku. (+ L) <i>Pyjamasen är i resväskan.</i>	Vzamen pižamo iz kovčka. (+ G) <i>Jag tar pyjamasen ur resväska.</i>
Pisalni stroj je na kovčku. (+ L) <i>Skrivmaskinen är på resväskan.</i>	Vzamen pisalni stroj s kovčka. <i>Jag tar skrivmaskinen från resväskan.</i>
Torba je v garderobi. (+ L) <i>Väskan är i garderoben.</i>	Vzamen torbo iz garderobe. (+ G) <i>Jag tar väskan ur garderoben.</i>
Vlak stoji na meji. (+ L) <i>Tåget står på gränsen.</i>	Vlak odpelje z meje. (+ G) <i>Tåget kör iväg från gränsen.</i>
Carinik je v oddelku. (+ L) <i>Tullaren är i kupén.</i>	Carinik gre iz oddelka. (+ G) <i>Tullaren går från kupén.</i>
Avtobus je na postaji. (+ L) <i>Bussen är vid hållplatsen.</i>	Avtobus odpelje s postaje. (+ G) <i>Bussen kör iväg från hållplatsen.</i>

exempel på k/h som inte är person:

k letalu mot flygplanet

k ogledalu till spegeln

na och v

Det finns en jättestark tendens att använda "na" före ord för institutioner, i synnerhet före egennamn. Utvecklingen har kommit olika långt framför olika ord, och just vid podjetje är det klart vanligaste "v podjetju" medan "na podjetju" förekommer i några få procent av fallen.

Slovenier brukar säga "v hribe" när de skall till bergen dvs. "in bland bergen, in i bergsområdet". Medan "na hrib" används mest bara om man verkligen avser att bestiga ett visst berg, och då används i de allra flesta fall singular, om man nu inte tänker bestiga mer än ett berg, förstås. "v hribih" ger en allmän betydelse, medan "na hribih" innebär att man befinner sig högt upp, på topparna", ett ex från Google:

Ko so prišli Turki, so kmetje prižgali na hribih ogenj.

När turkarna kom gjorde bönderna upp eld på bergstopparna

v + kontinenter

v Avstralijo

Rad bi potoval v Avstralijo, ker je nikoli nisem videl.

Geografiska namn:

na Bled "v Bled" betyder "ner i sjön Bled" och används om man tar ett dopp eller kastar i en sten.

v **Krškem**, trots att den böjs som länderna. Det där med länderna beror på att man underförstår ett substantiv och tänker sig något i stil med "na Hrvaškem, på det kroatiska (territoriet)"

na och ob morju.

vikend na morju

en weekend vid havet

"ob" uttrycker den en rörelse "längs" eller en befintlighet "alldeles i närheten av", t.ex.:

sprehod ob morju

promenad längs med havet

hiša ob morju

hus vid havet

Land	i	till		Land	i	till
Ánglija <i>England</i>	v Ángliji	v Ánglijo		Madžárska <i>Ungern</i>	na Madžárskem	na Madžársko
Ávstrija <i>Österrike</i>	v Ávstriji	v Ávstrijo		Némčija <i>Tyskland</i>	v Némčiji	v Némčijo
Dánska <i>Danmark</i>	na Dánskem	na Dánsko		Norvéška <i>Norge</i>	na Norvéškem	na Norvéško
Fínska <i>Finland</i>	na Fínskem	na Fínsko		Rúsija <i>Ryssland</i>	v Rúsijsi	v Rúsijsjo
Fráncija <i>Frankrike</i>	v Fránciji	v Fráncijsjo		Slovénija <i>Slovenien</i>	v Slovéniji	v Slovénijsjo
Hrváška <i>Kroatien</i>	na Hrváškem	na Hrváško		Švédska <i>Sverige</i>	na Švédskem	na Švédsko
Itálija <i>Italien</i>	v Itáliji	v Itálijsjo		Švíca <i>Schweiz</i>	v Švíci	v Švícsjo
Kánada <i>Kanada</i>	v Kánadi	v Kánado				

Att uttrycka i en del av en stad eller av ett land

<u>länder</u> na jugu Švedske <i>i södra Sverige</i> na južnem Švedskem <i>i södra Sverige</i> na jugu Slovenije <i>i södra Slovenien</i> v južni Sloveniji <i>i södra Slovenien</i>	<u>städer:</u> na jugu Stockholma <i>i södra Stockholm</i> v južnem delu Stockholma <i>i den södra delen av Stockholm</i>
--	---

speciella uttryck:

med lokativ:

se dobiva na kavi

träffas på en kopp kaffe

od, do, iz, z, s

v ⇒ od

na ⇒ z/s

po

Det är endast i vissa mera abstrakta sammanhang som po betyder ”vad ... anbelangar”, t.ex.
po poklicu, po narodnosti

Annars är po + Lok ofta tidspreposition med betydelsen ”efter”

Befintlighet					Förflyttning				
	G	L	D	I		A	G	L	D
blízu nära, i närheten av	x				blízu nära, i närheten av		x		
ízven utanför	x				čéz 1. över, genom 2. förbi	x			
med mellan, bland				x	do till, fram till		x		
mímo förbi	x				iz ur, från, av		x		
na på		x			izmed från en plats mellan		x		
nad över, ovanför				x	iznad från en plats ovanför		x		
naspróti mitt emot			x		izpod från en plats under		x		
ob 1. vid, längs 2. runt, kring		x			izpred från en plats framför		x		
okóli omkring, runt	x				ízven utanför		x		
okróg omkring, runt	x				izza från en plats bakom		x		
pod under, nedanför				x	k/h mot, till				x
póleg bredvid, vid sidan av	x				med in mellan, in bland	x			
pred framför, inför				x	mímo förbi		x		
pri 1. vid 2. (person) hos		x			na till, upp på	x			
srédi mitt i	x				nad upp över, upp ovanför	x			
v i		x			naspróti mitt emot, till mötes				x
za bakom, efter, vid				x	ob mot	x			
znótraj inom, inuti	x				od från		x		
zráven bredvid	x				okóli omkring, runt		x		
zúnaj utanför; ute, utomhus	x				okróg omkring, runt		x		
					po efter, för att hämta	x			
					pod in under, nedanför	x			
					póleg bredvid, vid sidan av		x		
					pred framför, inför	x			
					préko över, genom, via		x		
					próti mot				x
					skózi genom, över	x			
					srédi mitt i		x		
					v till, in i	x			
					z/s från, ner från		x		
					za bakom, bortom	x			
					znotraj inom, inuti		x		
					zraven bredvid		x		
					zunaj ute, utomhus, utanför		x		

6.1.2. Temporal/ tid

1. Prepositioner som beskriver när något sker
2. Prepositioner som betecknar tidsbegränsningar
3. Prepositioner som betecknar tids perioder
4. Prepositioner som betecknar tids ??
5. Andra tids prepositioner

blizu + G	po + L
čez + A	pod + A
do + G	pred + I
iz + G	preko + G
izpred + G	pri + L
izven + G	proti + D
k/h + D	sredi + G
med + I	v + L
na + A	z + G
ob + L	z/s + I
od + G	za + A
okoli + G	za + G
okrog + G	za + I

6.1.3. Prepositioner med kasual betydelsen

--	--

6.1.4. Prepositioner som betecknar ett syfte eller en intention

--	--

6.1.5. Prepositioner som uttrycker betydelser eller sätt

--	--

6.1.6. Prepositioner som uttrycker medgivande

kljub + D navzlic + D ob + L	poleg + G pri + L vzlic + D
------------------------------------	-----------------------------------

6.1.7. kvantitativa/ anger mängd

čez + A po + A po + L preko + G do + G	od + G okoli + G okrog + G v + A za + A
--	---

6.1.8. uttrycker en jämförelse

glede na + A nasproti + D ob + L	poleg + G proti + D zraven + G
--	--------------------------------------

6.1.9. andra prepositioner

brez + G glede + G glede na + A namesto + G ob + A po + L povrh(u)/vrh + G	razen + G vpričo + G za + A zoper + A o + L z/s + I za + A
--	--

6.2 Översikt

	ack.	gen.	lok.	dat.	ins.		ack.	gen.	lok.	dat.	ins.
blizu		x				okrog		x			
brez		x				onstran		x			
čez	x					po	x		x		
do		x				pod	x				x
iz		x				poleg		x			
iznad		x				poln		x			
izpred		x				pred	x				x
izven		x				preko		x			
izza		x				pri			x		
k/h				x		proti				x	
kljub				x		razen		x			
krog		x				skozi	x				
med	x				x	spod		x			
mimo		x				spred		x			
na	x		x			sredi		x			
nad	x				x	v	x		x		
namesto		x				z/s		x			x
naproti				x		za	x				x
nasproti				x		zaradi		x			
o			x			zavoljo		x			
ob	x		x			znotraj		x			
od		x				zraven		x			
od... do		x				zunaj		x			

prepositioner och kasus: [pdf](#) [övning](#)

prepositioner	ack.	gen.	lok.	dat.	instr.
blízu		-nära -i närheten av			
brez		-utan			
čéz	1. (rum) över, genom 2. förbi 3.(tid) över 4. (tid) om 5. (tid) under				
do		1. till, fram till 2. (tid) i			
iz		-från -ur -av			
iznad		-från en plats ovanför			
izpred		-från en plats framför			
ízven		-utanför			
izza		- bakom -från baksidan (av), -från andra sidan (av)			
k/h				-mot -till	
kljub				-trots	
króg		-runt -omkring			
med	-(rum.) in mellan -in bland (riktning)				-(rum.) mellan -bland (posit.)
mímo		-förbi			
na	-till -upp på		- på		
nad	-upp över -upp ovanför				-ovanför -över
namésto		-i stället för			
napróti				-emot -mitt emot -till mötes	
naspróti				-mitt emot -till mötes	
o			-om		
ob	-mot(kontakt, beröring)		1.vid, längs 2. runt, kring 3. (tid) klockan • ob tréh klockan tre		

od		1. från 2. sedan			
od ... do		från... till			
okróg		1. omkring, runt 2. ungefär, omkring, runt			
ónstran		-på andra sidan			
po	1. efter, för att hämta 2. (pris) à 3. (mera) på 4... var, ... åt gången uttrycker ett upprepat antal		1. efter 2. runt i, runt på, längs 3. enligt, med avseende på, när det gäller		
pod	in under, nedanför (riktning)				under, nedanför (position)
póleg		-bredvid -föutom			
pòl		-halv			
pôl		-halv i klockslag			
pòln		-full av/med ngt			
pred	-framför - inför (riktning)				-framför, -inför (position)
preko		-över -genom -via			
pri			- hos (person) - vid		
próti				-mot	
rázen		-föutom -utom			
skózi	-genom -över				
spod		-från undersidan av			
spred		-från en plats framför			
srédi		-mitt i			
v	-till -in i (riktning)		- i (plats)		
z / s		-från -ner från			-(tillsammans) med
za	1. till, för, åt 2. (tid) om 3. (tid) under, i, på 4. (plats) bakom				1. (plats) bakom, efter, vid 2. (kö) bakom, efter 3. (position)

					vid
zarádi		-på grund av -med anledning av -för... skull			
zavoljo		-på grund av			
znótraj		-inom			
zráven		1. bredvid 2. med, närvarande 3. dessutom, (till) på köpet			
zúnaj		-utanför -ute -utomhus			

För mer om prepositioner och kasus se under respektive kasus:

Ackusativ

Genitiv

Lokativ

Dativ

Instrumentalis

Att uttrycka sig

7. Skiljetecken

7.1 Vilka sorts ord som hör ihop med vilka skiljetecken

Påståendesatser/deklarativa satser

+ jakande

avslutas med punkt .

- nekande

avslutas med punkt .

Frågesatser/interrogativa satser

avslutas med ett frågetecken ?

Frågesatser ställer frågor och de börjar antingen med ett frågeord ex. ali, a, kaj, komu, zakaj etc. eller är frågor som inte börjar med frågeord.

1. Frågesats med frågeord:

A pišeš pismo?

Skriver du ett brev?

2. Frågesats utan frågeord:

Pišeš pismo?

Skriver du ett brev?

Uppmaningssatser och utropssatser / exklamativa satser

dessa avslutas med utropstecken !

1. Uppmaningssatser känner man igen på att verbet står i imperativ eller att de står i hjälpverb + infinitiv.

ex på hjälpverb + infinitiv:

Moraš pomiti posodo!

2. Utropssatser känner man igen på att de är beskrivning av något tex:

Kako prijazno pismo!

Vilket trevligt brev!

eller är:

en reaktion på något uttryckt med interjektioner:

Usch!

7.2 Kommatering

Om det inledande ordet är adverb följs det inte av ett komma och de obetonade småorden måste komma direkt därefter:

Ponavadi **se** Barbara vozi z avtom.

Danes **sta** tudi Boris in Sandra zamudila.

När det gäller ordföljden skall småorden stå på andra plats i meningen som helhet. Då betraktar man bisatsen före kommatecknet som första del av meningen och därmed kommer småorden direkt efter kommatecknet:

Če bi bil predsednik republike, bi iskal boljšega predsednika.

Om jag skulle vara republikens president, skulle jag leta efter en bättre president.

8. Verb

8.1 Allmänt

Med **indikativ** kan man skriva:

1. jakande påståendesatser

Vsak dan pomivam posodo. (presens)

Pomil(a) sem posodo. (preteritum)

2. frågesatser

A vsak dan pomivaš posodo? (presens – om upprepad handling)

Kaj delaš? (presens)

A boš pomila posodo? (futurum)

3. negerande satser

Oče ne pelje avta na servis. (presens)

Oče ni peljal avta na servis. (preteritum)

Med **konjunktiv** kan man skriva:

1. önske- och villkorssatser

Pomil(a) bi posodo. (saker man skulle vilja göra)

Če bi imel(a) časa, bi pomil(a) posodo. (vilkorssats / om jag skulle ..., (så) skulle...)

2. negerande önske- och villkorssatser

Oče ne bi peljal avta na servis. (en önskan om att han inte vill göra något)

Oče ni bi peljal avta na servis, če se ne bi pokvaril. (vilkorssats / Far skulle inte..., om inte...)

Med **imperativ** kan man skriva:

1. uppmaningar

Pomij posodo! (en uppmaning)

2. omskrivningar **utan imperativ**:

A lahko pomiješ posodo, prosim? (en fråga med verb i presens)

Moraš pomiti posodo! (en tillsägelse med hjälpverb + infinitiv (som är en verbform i den infinita/oböjliga gruppen))

3. negerade uppmaningar:

Ne pelji avto na servis! (en uppmaning att inte göra något)

4. omskrivningar som är negerade **utan imperativ**:

Ne moreš peljati avta na servis, (hjälpverb + infinitiv, har inte möjligheten att/kan inte göra det)

Ne smeš peljati avta na servis, (hjälpverb + infinitiv, får inte lov att göra det)

8.2 Aspekt

Pågående verb fokuserar på att handlingen pågår, fortlöper, upprepas eller ständigt är allmängiltig. Pågående aspekt används därför för att beskriva situationer. Saker och ting är på ett visst sätt.

Fullbordade verb fokuserar på att handlingen avslutas och ofta också att något resultat uppnås. Fullbordad aspekt bidrar därmed till att föra berättelsen framåt. En sak avslutas och nästa följer.

Slovenskans fullbordade presens är samtidigt ett slags futurum. Man använder fullbordat presens för omedelbart förestående handlingar, medan "riktigt" futurum används för handlingar längre fram i tiden.

8.3 Diates

Det finns tre olika diateser:

- **aktivum**: då satsens subjekt utför en handling och objektet blir utsatt för denna handling

Elektronsko pošto (objekt - ack) **pošljamo** (underförstått subjekt - nom.) **po spletu.**

Vi skickar e-mail via internet./Man skickar e-mail via internet.

- **passivum**: då satsens subjekt blir utsatt för handlingen och den som utför handlingen antingen inte finns angiven eller uppträder som satsdelen agent. I slovenskan så används

Elektronska pošta (subjekt - nom) **se** (objekt/agent) **pošilja po spletu.**

E-mail skickas via internet.

- **reflexivum**: då samma person både utför handlingen och utsätts för handlingen.

Elektronsko pošto (objekt - ack.) **se** (subjekt) **pošilja po spletu.**

Man skickar e-mail via internet. / E-mail skickar man via internet.

8.4 Med-person

Om "med-personen" skall inkluderas i verbformen eller inte beror på om denna person är känd från det tidigare sammanhanget eller ej. Om der är svar på en frågan och kan därmed inte anses vara känd, utan snarare en fullständig nyhet i sammanhanget. Då skall hon inte inkluderas i verbformen.

Samma sak i t.ex. en berättelse. Om man bara berättar om sig själv och i en viss mening vill nämna att man gjorde en sak med en person så skall den personen inte inkluderas i verbet. Men om man berättar en hel berättelse om sig själv om någon mera så skall den personen konsekvent inkludera i verbet.

9. Positioner och vägbeskrivningar

9.1 Positioner

na désni till höger na lévi till vänster spôdaj nere, nertill, nedan sprédaj framme, framtill, längst fram, på framsidan	túkaj här tám där zádaj bak, baktill, längst bak, där bakom, längst in zgôraj uppe, upptill
---	--

Gränsen för hur långt bort någonting måste vara för att det skall bli "där" är väldigt liten på svenska. "Här" är väldigt nära den talande på svenska. "Tukaj" behöver inte vara lika nära den talande på slovenska. Därmed kan alltså "tukaj" översättas med både "här" och "där" alltefter sammanhanget.

9.2 Vägbeskrivningar

najprej först potem sen iti naravnost gå rakt fram na koncu på slutet prav do + G ända till	stoji na cesti står på en gata/väg grem po cesti går på en gata/väg zavíje na lévo svänger till vänster zavíje na désno svänger till höger
--	---

Turist: Oprostitute, kje je Cankarjev dom?

Aleš: Najprej morate iti naravnost po Slovenski cesti, približno 500 metrov. Pri Drami zavijete na levo in potem pridete do Maksimarketa.

10. Tidsuttryck

10.1 Datum

Kateri dan je danes? besvaras med nominativ, obs! datum = ordningstal	Kdaj imate rojstni dan? besvaras med genitiv obs! datum = grundtal
Torek, deseti julij. Tisdag, den tionde juli.	Desetega julija. Tionde juli.

Grundtalen

Ordningstal

10.2 Tid/klockslag

Koliko je ura? Pet.

Hur mycket är klockan? Fem.

besvaras med nominativ

Kdaj je film? Ob petih.

När är filmen? (Klockan) fem.

besvaras med genitiv

Med prepositionerna är det så att od/do följs av timme i genitiv plural och ob följs av timme i lokativ plural. Både genitiv och lokativ plural heter: enih, dveh, treh, štirih, petih, šestih...

Däremot böjs inte siffra för minuter efter od/do/ob.

Hel:

fem.nom + grundtal	fem.gen.pl + grundtal	fem.lok.sing
Úra je êna. (sing) <i>Klockan är ett.</i>	ob ênih <i>klockan ett</i>	ob êni úri * <i>klockan ett</i>
Úra je dvé. (dual) <i>Klockan är två.</i>	ob dvéh <i>klockan två</i>	ob drúgi úri ** <i>klockan två</i>
Úra je trí. (pl) <i>Klockan är tre.</i>	ob tréh <i>klockan tre</i>	ob trétji úri ** <i>klockan tre</i>
Úra je štíri. (pl) <i>Klockan är fyra.</i>	ob štírih <i>klockan fyra</i>	ob četrti úri ** <i>klockan fyra</i>
Úra je pét. (pl) <i>Klockan är fem.</i>	ob pêtih <i>klockan fem</i>	ob pêti úri ** <i>klockan fem</i>

* grundtal

** ordningstal

Halv:

fem.gen.pl + grundtal	fem.gen.pl + grundtal
Úra je pôl ênih. <i>Klockan är halv ett.</i>	ob pôl ênih <i>Klockan halv ett.</i>
Úra je pôl dvéh. <i>Klockan är halv två.</i>	ob pôl dvéh <i>Klockan halv två.</i>
Úra je pôl tréh. <i>Klockan är halv tre.</i>	ob pôl tréh <i>Klockan halv tre.</i>
Úra je pôl štírih. <i>Klockan är halv fyra.</i>	ob pôl štírih <i>Klockan halv fyra.</i>
Úra je pôl pêtih. <i>Klockan är halv fem.</i>	ob pôl pêtih <i>klockan halv fem</i>

Över:

fem.ack	
Úra je desét čez êno. <i>Klockan är tio över ett.</i>	ob ênih desét ob ênih in desét minút ob êni úri (in) desét minút (ob) desét (minút) čez êno (ob) desét minút čez êno úro <i>klockan tio över ett</i>

I:

fem.gen.pl	
Úra je desét do ênih. <i>Klockan är tio i ett.</i>	ob dvánajstih pétdešet ob dvánajstih in pétdešet minút ob dvánajsti úri pétdešet ob dvánajsti úri (in) pétdešet minút (ob) desét (minút) do ênih (ob) desét minút do êne úre <i>tio i ett</i>

ob anger precis tid

ob enajstih *klockan elva*

okrog anger ungefärlig tid

okrog enajstih *vid elvatiden*

10.3 Dag: del av dagen

Dagens olika delar uttrycks på två olika sätt, med substantiv och med adverb. När man vill svara på frågan *Kdaj?/När?* så använder man adverbet annars så används substantiv.

substantiv	betydelse	adverb	betydelse
jutro	<i>morgon</i>	zjutraj	<i>på morgonen</i>
dan	<i>dag</i>	podnevi	<i>om/på dagen</i>
dopoldan	<i>förmiddag</i>	dopoldne	<i>på förmiddagen</i>
opoldan	<i>mitt på dagen</i>	opoldne	<i>på mitt på dagen</i>
popoldan	<i>eftermiddag</i>	popoldne	<i>på eftermiddagen</i>
večer	<i>kväll</i>	zvečer	<i>på kvällen</i>
noč	<i>natt</i>	ponoči	<i>på natten</i>
polnoč	<i>midnatt</i>	opolnoči	<i>vid midnatt</i>

Dag:del av dagen: [pdf](#) [övning](#)

10.4 Veckan: del av veckan

dag / dan	när? / kdaj?	
	en gång v + ack. sing	flera gånger ob + lok.plur
ponedeljek (måndag)	v ponedeljek	ob ponedeljk ih
torek (tisdag)	v torek	ob tork ih
sreda (onsdag)	v sred o	ob sred ah
četrték (torsdag)	v četrték	ob četrtk ih
petek (fredag)	v petek	ob petk ih
sobota (lördag)	v sobot o	ob sobot ah
nedelja (söndag)	v nedelj o	ob nedelj ah

Veckodag: [pdf](#) [övning](#)

10.5 År

	när? / kdaj?	
substantiv	ev. adjektiv + substantiv	adverb
letó år	leta 1999 (genitiv) år 1999	letos i år
	lansko leto <i>fjölåret, förra året</i>	lani <i>i fjöl</i>
		predlani <i>för två år sen</i>
	prihodnje leto <i>nästa, kommande år</i>	

År: [pdf](#) [övning](#)

10.6 Årstider

	när? / kdaj?
pomlad <i>vår</i>	spomladi <i>på/till/om våren</i>
poletje <i>sommar</i>	poleti <i>på/till/om sommaren</i>
jesen <i>höst</i>	jeseni <i>på/till/om hösten</i>
zima <i>vinter</i>	pozimi <i>på/till/om vintern</i>

Årstider: [pdf](#) [övning](#)

10.7 Andra tidsuttryck som svarar på frågan Kdaj?/När

najprej <i>först</i> potem <i>sen</i> nato <i>sen</i>	danes <i>i dag</i> včera <i>i går</i> jutri <i>i morgon</i> pojutrišnjem <i>i övermorgon</i> predvčerašnjim <i>i förrgår</i>
na začetku <i>i början</i> na koncu <i>i slutet</i>	vedno / zmeraj <i>alltid, ständigt, jämt</i> včasih <i>ibland</i> nikoli <i>aldrig</i>
zdaj <i>nu</i> prej <i>tidigare, förr, förut, först, dessförinnan</i>	pogosto <i>ofta</i> ponavadi <i>vanligtvis</i> redko <i>sällan</i>
kmalu <i>snart, inom kort</i>	velikokrat/dostokrat <i>många gånger, ofta</i>
zgodaj <i>tidigt</i> pozno <i>sent</i>	enkrat na dan <i>en gång om dagen</i> trikrat na teden <i>tre gånger i veckan</i>

10.8 Prepositioner vid tidsuttryck

genitiv	dativ	ackusativ	lokativ	instrumentalis
od från do till sredi i mitten av	proti fram emot	čez om za för v på	ob på po efter	med mellan pred före, innan??

10.9 När man behöver eller inte behöver prepositioner

med preposition	utan preposition
kdaj? när man frågar om hur långt tid och när	kdaj? när man föddes
do/od ...kdaj? hur långt tid något kommer vara till när	kateri? katerega? vilken dag är det i dag
za/čez..... koliko časa? om hur långt tid man ska göra något	koliko časa? hur långt tid man gör något

10.10 Tidslängd

När man anger hur länge något varar, tidsadverbial så ska man använda sig av ackusativ:

Nom. štirje tedni

Ack. štiri tedne

Tečaj je bil poleti, štiri tedne.

Kursen var på sommaren, (varade i) fyra veckor.

När man ska säga att något varade i en och en halv timme så säger man:

(eno) uro in pol

11. Negeringar

Man kan uttrycka negeringar på följande sätt:

1. Negera det direkta objektet som ska stå i genitiv.
2. Negera predikatsfyllnaden (negerat biti och predikatsfyllanden står i nominativ)

För att uttrycka dessa två sätt så använder man:

3. Ne
4. Negerat biti – är/finns inte
5. Negerat imam – har inte

Om man vill säga att något/någon är utan något/någon:

6. brez + genitiv

Om man vill uttrycka ingen person

7. Noben, nobeden, nihče

1. Negera det direkta objektet som ska stå i genitiv.

Ne poslušam rádia

Jag lyssnar inte på radio

2. Negera predikatsfyllnaden (negerat biti och predikatsfyllanden står i nominativ)

Beseda ni konj.

Ett ord är ingen häst.

3. Ne

Ne används för att negera det direkta objektet. I presens, futurum och konjunktiv använder man negeringen ne. I Preteritum byter man ut den till ett av de negerade biti formerna. Negationen ne ska placeras direkt före verbet.

Presens

Ne pijem kave

Jag dricker inte kaffe

Futurum

Ne bom pila kave

Jag kommer inte att dricka kaffe

Konjunktiv

Ne bi pila kave

Jag skulle inte (vilja) dricka kaffe

Preteritum

Nisem pila kave

Jag har inte druckit kaffe

4. Negerat biti – är/finns inte

Negerat biti används för att negera predikatsfyllnaden och vid negering av det direkta objektet i preteritum meningar.

	negerat biti		
	singular	plural	dual
1 person	nisem	nismo	nisva
2 person	nisi	niste	nista
3 person	ni	niso	nista

Presens

Nisem utrujena.

Jag är inte trött.

Futurum

Konjunktiv

Preteritum

Nisem bila utrujena.

Jag var inte trött.

Nisem se odločila.

Jag har inte bestämt mig.

5. Negerat imam – har inte

	negerat imam		
	singular	plural	dual
1 person	nimam	nimamo	nimava
2 person	nimaš	nimate	nimata
3 person	nima	nimajo	nimata

Presens

Maja nima psa.

Maja har ingen hund.

Futurum

Konjunktiv

Preteritum

7. Noben, nobeden, nihče

noben används tillsammans med ett efterföljande substantiv,
nobeden självständigt om ett efterföljande substantiv är underförstått.
nihče syftar på person och kan aldrig följas av substantiv:

no house - nobena hiša

none - nobeden

nihče - nobody (men i talspråket förekommer noben i stället för nihče)

12. Övrigt

12.1 Subjekt i genitiv och räkneord större än fyra

När subjektet står i genitiv så ska predikatet stå i neutrum singular.

Dvanajst litrov soka bo stalo 1450 tolarjev.

Tolv liter saft/juice kommer kosta 1450 tolar. (gammal slovensk valuta)

och:

Räkneord större än fyra gör att substantiv, men även adjektiv och pronomen som åsyftas (blir räknade) alltid skall stå i genitiv plural och predikatet i meningen i neutrum singular.

12.2 Våningsplan

I Sverige finns inte någon fast standard för hur man räknar våningsplan. Vilket innebär att bo på första våningen i Sverige kan innebära att bo på bottenvåningen/första våningen eller våningen över bottenvåningen. I Slovenien har man alltid en bottenvåning och sedan första våningen.

Ordet nadstropje betyder egentligen ”det som finns ovanför taket”, dvs. en övervåning.

12.3 Namn

12.3.1 Att översätta eller ej

I skönlitteratur kan försvenskningar av namn underlätta läsandet, men i facklitteratur bör de slovenska namnen bibehållas för att man skall kunna hitta platserna.

12.3.2 Slovenska landskap

Om man vill så kan man översätta de slovenska landskapen men det är helt i sin ordning att bibehålla de slovenska namnen. Här är Morgan Nilssons svenska förslag som utgår från de tyska namnen:

slovenska: Gorénjska
svenska: Övre Krain (landskapet norr om Ljubljana)
tyska: Oberkrain

slovenska: Dolénjska
svenska: Nedre Krain (landskapet söder om Ljubljana)
tyska: Niederkrain

slovenska: Notranjska
svenska: Inre Krain
tyska: Innerkrain

Dessa tre kallas tillsammans på slovenska. Kranjska och på tyska Krain.

slovenska: Primorska
svenska: Kustlandet/Kustlandskapet
tyska: Küstenland

slovenska: Štajerska
svenska: Steiermark
tyska: Steiermark

slovenska: Prekmurje
svenska: Muralandskapet
tyska: Übermurgebeit

slovenska: Koroška
svenska: Kärnten
tyska: Kärnten

12.3.3 Kvinnliga namn

Kvinnliga förnamn som inte slutar på -a, så förblir det helt oböjt i alla sammanhang, t.ex. Mimi, Ester etc.

Kvinnors efternamn böjs inte utan endast förnamnen ska böjas.

12.4 Ålder

På slovenska kan man uttrycka ålder på tre olika sätt:

person (nominativ) + je stár(a) + X lét

person (nominativ) + imá + X lét

person (dativ) + je + X lét

Moja žena je stara 30 let.

Moja žena ima 30 let.

Moji ženi je 30 let.

Den första varianten är vanligast. Den andra lite regionalt färgad. Den tredje lite regional och/eller boklig.

12.5 Reflexivt pronomen se

Kdaj se je začelo...

När en händelse börjar måste verbet vara reflexivt med ”se”. Det är bara när en person börjar göra någonting som man använder verbet utan ”se”.

Skillnaden mellan se och si är att

se uttrycker ett vanligt reflexivt verb

se bomo preljali - vi skall transportera oss = vi skall åka

se bomo ustavili = vi skall stoppa oss = vi skall stanna

si uttrycker att handlingen är till behag eller utbyte för personen i fråga

Även på svenska kan vi ha ett liknande pronomen som kan vara nog så svårförklarad för någon som studerar svenska:

si bomo ogledali = si skall ta (oss) en titt på, vi skall se på

12.6 Formellt subjekt

En svensk mening måste börja med subjektet. OM det inte gör det skjuter vi in ett ”det” för att fylla upp positionen och denna konstruktion kallas formellt subjekt.

Bilo je 27 stopinj v vodi.

Det var 27 grader i vattnet.

I meningen ovan så är det graderna som är subjekt och finns i vattnet. När subjektets substantiv står i genitiv hamnar så verbet i neutrum singular. Ytterligare ett exempel:

Na mizi leži knjiga.

Det ligger en bok på bordet.

12.7 När och hur man tackar

I slovenskan tackar man bara för något man fått. När man ber om något säger man därför prosim:

- **Ên sók, prósim.** – *En juice, tack.*
- **Izvolite. ~ Prósim.** – *Var så god.*
- **Hvála lépa.** – *Tack så mycket.*

eller

- **Nê, hvála.** – *Nej, tack.*

12.8 Känslopplevelser

Enligt Morgan Nilsson så utgår man från känslan i slovenskan och låter den liksom ”komma” till personen. Vidare så uttrycker man känslopplevelser på fem sätt:

1. Känslan är ett adverb (eller möjligen substantiv). Personen som upplever känslan utgör mottagare och står därför i dativ.
2. Känslans orsak är på slovenska meningens subjekt. Personen är det objekt som känslan går ut över och står därför i ackusativ.
- 3: Personen är meningens subjekt. Känslan uttrycks på slovenska – med ett adjektiv:
4. som ett ackusativobjekt:
5. med ett adverb:

1. Känslan är ett adverb (eller möjligen substantiv). Personen som upplever känslan utgör mottagare och står därför i dativ.

Vróçe mi je. *Jag är varm.*

Slabó mi je. *Jag mår illa.*

Dòlgčas mi je. *Jag har tråkigt.*

2. Känslans orsak är på slovenska meningens subjekt. Personen är det objekt som känslan går ut över och står därför i ackusativ.

Gláva me bolí. *Huvudet gör mig ont. Jag har ont i huvudet.*

Zób me bolí. *En tand gör mig ont. Jag har ont i en tand.*

Zébe me. *Det kyler mig. Jag fryser.*

3: Personen är meningens subjekt. Känslan uttrycks på slovenska – med ett adjektiv:

Prehlajên(a) sëm. *Jag är förkyld.*

Utrújen(a) sëm. *Jag är trött.*

Zaspán(a) sëm. *Jag är sömnig.*

Bolán/Bòlna sëm. *Jag är sjuk.*

Žêjøn/Žêjna sëm. *Jag är törstig.*

Láčøn/Láčna sëm. *Jag är hungrig.*

Jézøn/Jézna sëm. *Jag är arg.*

Vesél/Veséla sëm. *Jag är glad.*

Žálostøn/Žálostna sëm. *Jag är ledsen.*

4. som ett ackusativobjekt:

Vročíno imám. *Jag har feber.*

5. med ett adverb:

Slabó se počútim. *Jag känner mig dålig.*

12.9 Länder, nationaliter och språk

Land	i	från	till	man	kvinn	språk	talar - (adv)
Ánglija <i>England</i>	v Ángliji	iz Ánglije	v Ánglijo	Angléž	Angléžinja	angléščina	angléško
Ávstrija <i>Österrike</i>	v Ávstriji	iz Ávstrije	v Ávstrijo	Avstrijec	Avstrijka		
Dánka <i>Danmark</i>	na Dánskem	iz Dánse	na Dánsko	Dánec	Dánka	dánščina	dánsko
Fínska <i>Finland</i>	na Fínskem	iz Fínske	na Fínsko	Fíneec	Fínka	fínsčina	fínsko
Fráncija <i>Frankrike</i>	v Fránciji	iz Fráncije	v Fráncijo	Francóz	Francózinja	francóščina	francósko
Hrváška <i>Kroatien</i>	na Hrváškem	iz Hrváške	na Hrváško	Hrvát	Hrvatíca	hrváščina	hrváško
Itálija <i>Italien</i>	v Itáliji	iz Itálie	v Itálijo	Italiján	Italijánka	italijánščina	italjiánsko
Kánada <i>Kanada</i>	v Kánadi	iz Kánade	v Kánado	Kánadčan	Kánadčanka		
Madžárska <i>Ungern</i>	na Madžárskem	iz Madžárske	na Madžársko	Madžár	Madžarka	madžársčina	madžársko
Némčija <i>Tyskland</i>	v Némčiji	iz Némčije	v Némčijo	Némeec	Némka	némščina	némško
Norvéška <i>Norge</i>	na Norvéškem	iz Norvéške	na Norvéško	Norvežán	Norvežánka	norvéščina	norvéško
Rúsija <i>Ryssland</i>	v Rúsiji	iz Rúsije	v Rúsijo	Rús	Rúsinja	rúščina	rúsko
Slovénija <i>Slovenien</i>	v Slovéniji	iz Slovénije	v Slovénijo	Slovéneec	Slovénka	slovénščina	slovénsko
Švédska <i>Sverige</i>	na Švédkem	iz Švédske	na Švédsko	Švéd	Švédinja	švédščina	švédsko
Švíca <i>Schweiz</i>	v Švíci	iz Švíce	v Švíco	Švícar	Švícarka		

del 1: [pdf](#) [utan betoning](#) [pdf](#) [med betoning](#)

del 2: [pdf](#) [utan betoning](#) [pdf](#) [med betoning](#)

del 3: [pdf](#) [utan betoning](#) [pdf](#) [med betoning](#)

12.10 Ägande

Ägandet kan uttryckas på två olika sätt:

1. Ägaren uttryckt med ett ord
2. Ägaren uttryckt med flera ord

När ägaren uttrycks med ett ord ska man använda substantivens possessiva form som man sen böjer som adjektiv och ägaren står före det ägda föremålet:

Gremo s **prijateljvim** avtom.

Ägare uttryckt med flera ord skall uttryckas med genitiv och stå efter det ägda föremålet:

Gremo z avtom **mojega prijatelja**.

Possessiva former

13 Ordföljd

13.1 Allmänt om ordföljd

I slovenskan så kan samma ord ha flera olika platser i en sats men ändå betyda samma sak. Förklaringen till detta är att kasusen och kongruensböjningen istället för platsen i satsen är det som anger ordens funktion.

kasusen anger funktionen:

Mateja ljubi Riharda. *Mateja älskar Rihard.*

Riharda ljubi Mateja. *Det är Mateja som älskar Rihard.*

I båda fallen så älskar Mateja (sing.nom) Rihard (sing.ack)

kongruensböjningen anger funktionen:

Zaupajva, da eno je nebo

i denna mening så hör eno och nebo logiskt samman eftersom eno är kongruensböjt efter nebo och skulle i vanliga fall se ut såhär:

Zaupajva, da je eno nebo
låt oss tro, att det finns en himmel

13.2. Klitikornas/obetonade småords inbördes ordning

Ordningen i presens och preteritum jakande påståendesatser

1. presens formerna av biti men INTE je (3 pers.sing)

sem, si, sva, sta, smo, ste, so

2. reflexivt pronomen

se, si

3. personliga pronomen i dativ

1 pers: mi, nam, nama

2 pers: ti, vam, vama

3 pers: mu, ji, jim, jima

4. personliga pronomen i ackusativ och genitiv

ackusativ

1 pers: me, nas, naju

2 pers: te, vas, vaju

3 pers: ga, jo, jih, ju

genitiv

1 pers: me, nas, naju

2 pers: te, vas, vaju

3 pers: ga, je, jih, ju

ackusativ och genitiv skiljer sig endast åt i fem 3 person ack: jo och gen: je

5. preteritum 3 person singular av biti: je

Ordningen i futurum satser

Skiljer sig endast på punkt 1 och 5 från ordningen i preteritum påståendesatser enligt följande:

1. saknas

5. hjälpverb i futurum

1 pers: bom, bomo, bova

2 pers: boš, boste, bosta

3 pers: bo, bodo/bojo, bosta

Ordningen i önskesatser / optativa satser

Skiljer sig endast på punkt 1 och 5 från ordningen i preteritum påståendesatser enligt följande:

1. konjunktivt hjälpverb: bi

5. saknas

Ordningen i nekande påståendesatser

Eftersom de negerande hjälpverben INTE är obetonade utan betonade så är de inte hänvisade till någon särskild plats.

presens	preteritum	futurum	konjunktiv
Pišem pismo prijatelju. <i>Jag skriver ett brev till en vän.</i>	Pisal(a) sem pismo prijatelju. <i>Jag skrev ett brev till en vän.</i>	Pisal(a) bom pismo prijatelju. <i>Jag kommer att skriva ett brev till en vän.</i>	Pisal(a) bi pismo prijatelju. <i>Jag skulle vilja skriva ett brev till en vän.</i>
Pišem mu ga v angleščini. <i>Jag skriver det på engelska till honom.</i>	Pisal(a) sem mu ga v angleščini. <i>Jag skrev det på engelska till honom.</i>	Pisal(a) mu ga bom v angleščini. <i>Jag kommer att skriva det på engelska till honom.</i>	Pisal(a) bi mu ga v angleščini. <i>Jag skulle vilja skriva det på engelska till honom.</i>
<u>för alla tempus gäller:</u> mu: dativ ga: ackusativ		<u>negation:</u> Ne bom mu ga pisal(a) v angleščini. <i>Jag kommer inte att skriva det på engelska till honom.</i>	
		eller: V angleščini mu ga ne bom pisal(a). <i>På engelska kommer jag inte att skriva det till honom.</i>	

[pdf 1](#) [ordföljd 1](#)

presens	preteritum	futurum	konjunktiv
Andrej telefonira prijateljici. <i>Andrej ringer till en väninna.</i>	Andrej je telefoniral prijateljici. <i>Andrej ringde till en väninna.</i>	Andrej bo telefoniral prijateljici. <i>Andrej kommer att ringa till en väninna.</i>	Andrej bi telefoniral prijateljici. <i>Andrej skulle vilja ringa till en väninna.</i>
Telefonira ji zvečer. <i>Han ringer till henne på kvällen.</i>	Telefoniral ji je zvečer. <i>Han ringde till henne på kvällen.</i>	Telefoniral ji bo zvečer. <i>Han kommer att ringa till henne på kvällen.</i>	Telefoniral bi ji zvečer. <i>Han skulle vilja ringa till henne på kvällen.</i>
<u>negation:</u> Ne telefonira ji zvečer. <i>Han ringer inte till henne på kvällen.</i>	<u>negation:</u> Ni ji telefoniral zvečer. <i>Han ringde inte till henne på kvällen.</i>		
eller:	eller:		
Zvečer ji ne telefonira. <i>På kvällen ringer han inte till henne.</i>	Zvečer ji ni telefoniral. <i>På kvällen ringde han inte till henne.</i>		
<u>för alla tempus gäller:</u> ji: dativ			

[pdf 2](#) [ordföljd 2](#)

presens	preteritum	futurum	konjunktiv
<p>Prijatelj se želi vpisati na tečaj slovenščine. <i>En vän vill skriva in sig på kursen i slovenska.</i></p> <p>för alla tempus gäller: se: reflexivt pronomen</p>	<p>Prijatelj se je želel vpisati na tečaj slovenščine. <i>En vän ville skriva in sig på kursen i slovenska.</i></p>	<p>Prijatelj se bo želel vpisati na tečaj slovenščine. <i>En vän kommer att vilja skriva in sig på kursen i slovenska.</i></p>	<p>Prijatelj bi se želel vpisati na tečaj slovenščine. <i>En vän skulle vilja skriva in sig på kursen i slovenska.</i></p> <p>negation: Prijatelj se ne bi želel vpisati na tečaj slovenščine. <i>En vän skulle inte vilja skriva in sig på kursen i slovenska.</i></p> <p>eller:</p> <p>Na tečaj slovenščine se prijatelj gotovo ne bi želel vpisati. <i>På kursen i slovenska skulle vännen säkert inte vilja skriva in sig på.</i></p> <p>eller:</p> <p>Ne bi se želel vpisati na tečaj slovenščine <i>Han skulle inte vilja skriva in sig på kursen i slovenska.</i></p>
<p>Vesel(a) sem, če me pokličeš. <i>Jag är glad, för att du ringer till mig.</i></p> <p>för alla tempus gäller: me: akkusativ</p>	<p>Vesel(a) sem bila, če si me poklical. <i>Jag var glad, för att du ringde till mig.</i></p> <p>poklical si: du ringde</p>	<p>Vesel(a) bom, če me boš poklical. <i>Jag kommer att bli glad, om du ringer till mig.</i></p>	<p>Vesel(a) bi bil(a), če bi me poklical. <i>Jag skulle bli glad, om du (skulle) ringa till mig.</i></p>

[pdf 3](#) [ordföljd 3](#)

14. Direkt tal och indirekt tal

påståendesatser

Det som sägs i en påståendesats i direkt tal blir i indirekt tal en *da* bisats.

frågesatser

Det som sägs i en frågesats i direkt tal blir i en bisats i indirekt tal följande:

- A/Alī frāgor ⇒ antingen ali eller ċe
- Alla frāgor som börjar med ett frāgeord som börjar på K eller Ć och Zakaj ⇒ förändras inte

imperativ

Här tar de upp att imperativ i direkt tal blir koncessiv i indirekt tal där koncessiven hamnar i bisatsen. Koncessiven bildas genom att man sätter ihop *naj* med *verbets presensformer*.

15. Frågor

Vanlig ordfölj för frågor är att placera objektet sist.

Česa nikoli ne pijete?

Nikoli ne pijem mleka.

Om man skriver det först så innebär det att man lägger stark betoning på det och det tolkas som att det är just detta och inte något annat är det som man inte dricker, äter resp. gillar.

Česa nikoli ne pijete?

Mleka nikoli ne pijem.

15.1 Utan frågeord

Želite, prosim? *Vad önskar ni? / Vad får det lov att vara?*

15.2 A och ali

A bi kávo? *Skulle du/ni vija ha kaffe?*

A boš sók? *Vill du ha juice?*

A bóste sók? *Vill du/ni ha juice?*

A imáte francóske síre? *Har ni franska ostar?*

A imaš telefon? *Vad är ditt telefonnummer?*

A lahkó pomágam? *Kan jag hjälpa till?*

A lahkó dobím.... *Kan jag få...*

A lahkó dobím kilo banán? *Kan jag få ett kilo bananer?*

A lahkó pláčam s kártico? *Kan jag betala med kort?*

A mi lahkó pověš... *Kan du säga mig..*

A se poznata? *Känner ni varandra?*

A te kaj boli? *Har du ont någonstans?*

15.3 Kaj (vad)

Nom.	Ack.	Gen.	Lok.	Dat.	Instr.
kaj	kaj	česa	čem	čemu	čim

kaj: [pdf övning](#)

Kaj je po poklicu? *Vad är han/hon till yrket?*

Kaj pomeni.... *Vad betyder...*

15.4 Kdo (vem)

Nom.	Ack.	Gen.	Lok.	Dat.	Instr.
kdo	koga	koga	kom	komu	kom

kdo: [pdf övning](#)

Kdo je to? Vem är det?

15.5 Kako (hur)

Kakó si? Hur mår du?

Kakó ste? Hur mår du/ni?

Kako ti je ime? Vad heter du (i förnamn)?

15.6 Kakšen (hur, hurdan)

Kakšen är ett frågande/interrogativt pronomen som böjs som adjektiv. Kakšen finns även som obestämt pronomen.

	nom	ack	gen	lok	dat	inst
	singular					
mask.	kakšen	kakšen kakš nega	kakš nega	kakš nem	kakš nemu	kakš nim
neutr.	kakš no					
fem.	kakš na	kakš no	kakš ne	kakš ni		kakš no
	plural					
mask.	kakš ni	kakš ne	kakš ih		kakš im	kakš imi
neutr.	kakš na					
fem.	kakš ne					
	dual					
mask.	kakš na		kakš ih		kakš ima	
neutr,	kakš ni					
fem.						

Kákšna je júha? Hur är soppan?

Kákšen je zrèzek? Hur är schnitzeln?

15.7 Kateri (vilken, vilket)

Kateri är ett frågande/interrogativt pronomen som böjs som adjektiv. Kateri finns även som obestämt och relativt pronomen.

	nom	ack	gen	lok	dat	inst
	singular					
mask.	kateri	kateri katerega	katerega	katerem	kateremu	katerim
neutr.	katero					
fem.	katera	katero	katerē	kateri		katero
	plural					
mask.	kateri	katerē	katerih		katerim	katerimi
neutr.	katera					
fem.	katerē					
	dual					
mask.	katera		katerih		katerima	
neutr,	kateri					
fem.						

Katerega smo danes? Vilket datum är det idag?

15.8 Kam (vart)

15.9 Kdaj (när)

Kdaj imate rojstni dan? När är din födelsedag?

15.10 Kje (var)

Kje se kúpi? Var köper man?

Kje delaš? Var jobbar du?

15.11 Koliko (hur mycket, hur många)

	nom	ack	gen	lok	dat	ins
sing.	koliko	koliko	koliko	koliko	koliko	koliko
plur.			koliko	koliko	koliko	koliko

Kóliko stáne líter mléka? *Hur mycket kostar en liter mjölk?*

Kóliko stáne avtobus od Ljubljane do Kopa? *Hur mycket kostar bussen från Ljubljana till Koper?*

Kóliko je star/stara? *Hur gammal är han/hon?*

Alenka: – Koliko stane ananas?

Branjevec: – Tri evre.

När man svarar på frågan ”**Koliko stane...?**”

är verbet underförstått i svaret: ”... **stane 3 €.**”

Därmed betraktas summan objekt i ackusativ: **tri evre.**

15.12 Od kod (varifrån)

Od kod je? *Varifrån är han/hon?*

15.13 Med vilka kasus frågeorden besvaras

frågeord	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	inst.
čem				om vad? o		
čemu					åt vad?	
česa			negerad			
čim						med vad? s
kaj	subjekt	objekt				
kam		riktning mot plats v/na			riktning mot person och vissa platser rörelse (gå) k/h	
kdo	subjekt					
kje			beskriver var något är i relation till något annat sidan om etc.	en plats befintlighet v/na		beskriver en relation till en plats bakom etc.
koga		objekt	negerad			
koliko			mått			
kom				hos vem? pri		med vem? s
komu					till vem? handling gentemot någon (ringa)	
od kod			varifrån?			

[frågeord och kasus](#)

16. Talspråk

16.1 Bortfall av obetonad vokal

I talspråk faller ofta obetonade vokaler bort.

16.2 Hjälpverb

I talspråk så kan en mening inledas med ett hjälpverb:

Sta se zmenila, da....

men är helt bannlyst från det korrekta skriftspråket. Eftersom denna ordföljd fungerar där som signal för en ja/nej-fråga, och får därmed enligt ”språkvårdarna” inte användas i ett påstående.

17. Uttal

17.1 Allmänt

Konsonanter

Konsonanter delas upp i obstruenter och sonoranter.

Obstruenter

Obstruenterna är antingen tonande eller tonlösa.

tonande	b	v	z	d	dz	ž	dž	g	ɣ
tonlösa	p	f	s	t	c	š	č	k	h

Sonoranter

Sonoranterna är alltid tonande och är:

grafem	fonem
j	j, əj
l	l, əl, w
m	m
n	n
r	r, ər

Vokaler

grafem	fonem
a	a
e	e, ə, é, è
i	
o	
u	

17.2 Betoning

Slovenskan har en rörlig betoning dvs. den är inte lika på alla orden men de flesta ord följer dessa regler:

1) De allmänna reglerna:

- De flesta ord har fast betoning genom alla böjningsformer endast ett fåtal har det det inte.
- I enstaka fall kan ett ord ha olika betoning i en viss fras t ex. primér (exempel) och na prímer (till exempel).
- Betoningens plats kan ändra ordets betydelse t ex. ôči (pappa) och očí (ögon),
- Betoningen ligger som regel inte på den flyktiga vokalen ə men den gör det på den flyktiga vokalen a t ex. Kóper och bolán. När den flyktiga vokalen försvinner i bolán (sjuk -maskulinum) så flyttas betoningen till första stavelser bôlna (sjuk – femininum).

2) Allmänt kan man säga att betoningen ofta ligger på sista stavelsen i ordets stam. Stam är den del som tillsammans med ett avledningsaffix eller ett böjningssuffix utgör en avledning respektive en böjningsform. Avledningens eller böjningsformens stam kan ofta fungera som ett självständigt ord t ex. roten študênt (manlig student) blir med suffixet -ka stammen študêntka (kvinnlig student).

Betoning på samma stavelse

1) samma bokstav samma betoning

2) samma bokstav olika betoning, med ändelsetillägg och samma betydelse

kmêt ⇒ kméta (bonde)

nasmêh ⇒ nasméha (leende)

uspêh ⇒ uspéha (framgång)

vôd ⇒ vóda (ledning)

vzrôk ⇒ vzróka (orsak, anledning)

* ord som slutar på:

-gled

poglêd ⇒ pogléda (blick)

oglêd ⇒ ogléda (sight-seeingtur)

-hod

izhôd ⇒ izhóda (utgång)

sprehôd (ibland sprêhod) ⇒ sprehóda (promenad)

vhôd ⇒ vhóda (ingång)

vzhôd ⇒ vzhóda (öster)

zahôd ⇒ zahóda (väster)

-jem

objêm ⇒ objéma (kram)

-krep

ukrêp ⇒ ukrépa (åtgärd)

-let

izlêt ⇒ izléta (utflykt)

-men

namên ⇒ naména (avsikt)

pomên ⇒ poména (avsikt)

-met

nogomêt ⇒ nogométa (fotboll)

promêt ⇒ prométa (trafik)

rokomêt ⇒ rokométa (handboll)

-mev

odmêv ⇒ odméva (eko)

-plet
zaplêt ⇒ zapléta (intrig, handling)

-rek
narêk ⇒ naréka (diktamen)

-rez
izrêz ⇒ izréza (urringning)

-stop
dostôp dostópa (tillträde)

-vod
prevôd ⇒ prevóda (översättning)
proizvôd ⇒ proizvóda (produkt)

3) samma bokstav olika betoning, utan ändelse och samma betydelse

Nsg öppet ê och ô ⇒ Gpl slutet é och ó

kônj ⇒ kónj (häst)

otrôk ⇒ otrók (barn)

4) samma ord förekommer med både öppen och slutna vokaler

gôzd – gózd (skog)

5) olika bokstav

Tillbakadragen betoning

1) tillbakadragen betoning e och o blir i grundformen = ê och ô, i de böjda formerna = é och ó

bôžič ⇒ božíča (jul)

cêsar ⇒ cesárja (kejsare)

člôvek ⇒ človéka (människa)

jêzik ⇒ jezíka (språk, tunga)

mêdved ⇒ medvéda (björn)

ôreh ⇒ oréha (nöt)

ôtok ⇒ otóka (ö)

petêlin ⇒ petelína (tupp)

pôtok ⇒ potóka (bäck)

prôstor ⇒ prostóra (utrymme, rum)

sládkor ⇒ sladkórja (socker)

sôsed ⇒ soséda (granne)

šôtor ⇒ šotóra (tält)

zákon ⇒ zakóna (lag)

závod ⇒ zavóda (institution)

* ord som slutar på:

-log

prêdlog ⇒ predlóga (förslag)

rázlog razlóga (orsak, anledning)

-met

prêdmet ⇒ predméta (föremål, ämne)

-red

rázred ⇒ razréda (klass)

* namn

Bôhinj ⇒ Bohinja

Jádran ⇒ Jadrána (Adriatiska havet)

Klêmen ⇒ Kleména

2) positionsbetingad betoning

Jérnej ⇒ Jernêja (följer den fonetiska regeln att om ej följs av vokal så uttalas det êj)

3) slutet vokal i grundformen

trébuh ⇒ trebúha (mage)

Ändelsebetoning

1) maskulina ord med ett -ov tillägg innan böjningssuffixet i plural och dual

Några av dessa finns även under maskulina substantiv med betonad u ändelse i genitiv singular. Dessa är markerade ° här.

Ord med förlängd stam i plural och dual får ingen ändelse i genitiv plural och dual och ändelsen ligger på ändelsen t ex. genitiv - plural och dual: mostöv.

bóg ⇒ bogôvi (gud)

bród ⇒ brodôvi (färja)

brég ⇒ bregôvi (strand)

cvét ⇒ cvetôvi (blomma)

dár ⇒ darôvi (gåva) °

dòlg ⇒ dołgôvi (skuld)

dóm ⇒ domôvi (hem)

dróg ⇒ drogôvi (drógi) (stång)

dúh ⇒ duhôvi (ande)

glás ⇒ glasôvi (röst) °

gód ⇒ godôvi (namnsdag)

gôzd ⇒ gozdôvi (skog)

grád ⇒ gradôvi (borg, slott) °

grôb ⇒ grobôvi (grav)

lés ⇒ lesôvi (trääd)

móst ⇒ mostôvi (bro) °
 nós ⇒ nosôvi (näsa) °
 pás ⇒ pasôvi (bälte) °
 pláz ⇒ plazôvi (skred)
 plód ⇒ plodôvi (frukt)
 práh ⇒ prahôvi (damm) °
 réd ⇒ redôvi (ordning)
 rób ⇒ robôvi (kant)
 ród ⇒ rodôvi (generation; härkomst, ursprung) °
 sád ⇒ sadôvi (frukt) °
 sín ⇒ sinôvi (son)
 sláp ⇒ slapôvi (vattenfall)
 sléd ⇒ sledôvi (spår)
 sók ⇒ sokôvi (juice, saft)
 stráh ⇒ strahôvi (rädsla) °
 svét ⇒ svetôvi (värld)
 tát ⇒ tatôvi (tjuv)
 tók ⇒ tokôvi (ström)
 trák ⇒ trakôvi (band) °
 vál ⇒ valôvi (våg)
 vétər ⇒ vetrôvi (vind)
 vòlk ⇒ volkôvi (varg)
 vóz ⇒ vozôvi (vagn)
 vrát ⇒ vratôvi (hals) °
 vřh ⇒ vrhôvi (topp)
 vřt ⇒ vrtôvi (trädgård)
 zíd ⇒ zidôvi (mur, vägg) °
 zvôn ⇒ zvonôvi (klocka)

2) maskulina substantiv med betonad u ändelse i genitiv singular

Några av dessa finns även under maskulina ord med ett -ov tillägg innan böjningssuffixet i plural och dual. Dessa är markerade ° här.

dár ⇒ darú (gåva)
 glás ⇒ glasú (röst)
 grád ⇒ gradú (borg)
 lás ⇒ lasú (hårstrå)
 léd ⇒ ledú (is)
 méd ⇒ medú (honung)
 mír ⇒ mirú (fred, lugn, ro)
 móst ⇒ mostú (bro)
 nós ⇒ nosú/nósa (näsa)
 pás ⇒ pasú (midja)
 pót ⇒ potú (svett)
 práh ⇒ prahú (damm)
 ród ⇒ rodú (generation; härkomst, ursprung)
 sád ⇒ sadú (frukt)

srám ⇒ sramu (skam)
 stráh ⇒ strahú (rädsla)
 trák ⇒ trakú (band)
 vrát ⇒ vratú (hals)
 zíd ⇒ zidú (mur, vägg)

3) neutrala substantivs ändelsebetoning i singular: nominativ, ackusativ och genitiv ⇒ stambetoning i andra former

blagó ⇒ blagá, blágu, blágom (vara; tyg)
 mesó ⇒ mesá, mésu, mésom (kött)
 nebo ⇒ nebá, nébu, nébom (himmel)
 senó ⇒ sená, sénu, sénom (hö)
 srcé ⇒ srcá, sřcu, sřcem (hjärta)
 srebró ⇒ srebrá, srēbru, srēbrom (silver)
 testó ⇒ testá, tēstu, tēstom (deg)
 zlató ⇒ zlatá, zlátu, zlátom (guld)

4) feminina ord i genitiv plural med två former

cérkøv – pét cerkvá (kyrka)
 mēja – brez mejá (gräns)
 pēta – petá (häl)
 žēlja – željá (önskan, begäran)
 žēna – žená (fru, hustru)

Oregelbunden betoning

ändelsebetoning är markerad med fetstil

	nom.	ack.	gen.	lok.	dat.	inst.
bóg						
sing.	bóg		bogá		bógu	
plur.						
dual.						
dúh						
sing.	dúh		duhá		dúhu	

	plur.						
	dual.						
lás							
	sing.	lás					
	plur.		lasé	lás			
	dual.						
lés							
	sing.	lés		lesá	lésu		
	plur.						
	dual.						
móż							
	sing.	móż	možá		móžu	móžem	
	plur.		možé	móż			
	dual.	možá					
snég							
	sing.	snég		snegá	snégu		
	plur.						
	dual.						
svét							
	sing.	svét		svetá	svétu		
	plur.						

dual.						
zób						
sing.	zób					
plur.		zobé	zób			
dual.	zobá					

Betydelseskiljande betoning

1) samma bokstav olika betoning

svét (värld) – svêet (råd)

véra (tro) – Vêra (egennamn)

góst (tät, tjock) – gôst (gäst)

grób (grov) – grôb (grav)

ôčka (litet öga) – ôčka (pappa)

2) samma ord olika uttal och betoning ???

drsálka (skridsko) – drsálka (skridskoåkarska)

bólnica (sjukhus) – bołníca (sjukling - femininum)

Betoning på samma stavelse

1) Adjektivens komparation med ändelsen +ši

húd – hújši
ljúb – ljúbši
mlád – mlájši
tánøk – tánjši

2) Mera slutet vokal ó vid nolländelse

dóber – dôbra- dôbro
mókær – môkra – mômro
mój – môja – môje
tvój – tvôja – tvôje
svój – svôja – svôje

Betoning på olika stavelser

1) Mera öppen vokal ê och ô vid nolländelse

vêlik – velíka – velíko
rôjen – rojêna – rojêno

2) Betonad flyktig vokal a vid nolländelse

bolán
močán
svətál
šibák

3) Adjektivens komparation med ändelsen -ejši

stár – staréjši
nóv – novéjši

Betydelseskiljande betoning

1) adjektiv – obestämd – bestämd form

velíka (en stor – fem) – vélika (den stora)

velíko (en stor – neutr) véliko (den stora)

2) adjektiv i neutrum och adverb

adj.neutr	adverb
lépo	lepó
prôsto	prôsto/prostó
slábo	slabó
těžko	težkó

18. Transkribering

Allmänt

[-markerar början av texten

] -markerar slutet av texten

|| -stor paus motsvarar i princip punkt, frågetecken och utropstecken

| -liten paus motsvarar kommatecken

Dubbla konsonanter

När det finns dubbla konsonanter så tas den ena bort

Hjälperb

Hjälperbena är obetonade när de är jakande och betonade när de är nekande.

Prepositioner

Prepositioner uttalas med efterföljande ord.

Pronomen

Nominativformerna av pronomen är alltid betonade.

Småord

Oftast så består småord av en till två stavelser. Grammatiska ord, hjälperb, objektspronomen, negationer, konjunktioner och vissa satsadverbial är småord. I normalfallet så är de inte betonade men kan vara det om man vill lägga särskild vikt vid ordet.

Flera småord på rad ska klupas ihop och helst hängas ihop på ett större obetonat ord. Om det inte finns ett sådant betonas ett av småorden, som regel det sista t.e.x : Sigavídeu? Já, sømgá. (Si ga videl? Ja, sem ga.)

Ordet som småorden klumpas ihop med kan antingen vara det som föregår det eller det som kommer efter. Man klumpar ihop det med det ord som det innehållsmässigt mest hör samman med.

Verb

Verb betonas alltid.

ALLMÄNT OM BOKSTÄVER

Obstruenter

tonande obstruenter – sist i ord ⇒ tonlösa motsvarigheter

om obstruenter ska vara tonande resp tonlös ⇒ bestäms av den sista obstruenter i gruppen

sonoranter ⇒ påverkar inte tonlösa obstruenter

tonande	b	v	z	d	dz	ž	dž	g	ɣ
tonlösa	p	f	s	t	c	š	č	k	h

Sonoranter (j, l, m, n, r)

sonoranterna (l, lj, m, n, nj, r) – ingen vokal intill \Rightarrow [ə + sonorant]

undantag:

(ml, mr) - följt av vokal \Rightarrow [ml/mr + vokal]

ENSKILDA BOKSTÄVER

Konsonater

H

h \Rightarrow [x]

J

lj och nj + vokal \Rightarrow [j] uttalas

inte intill vokal \Rightarrow [j] uttalas inte

L

l följt av vokal eller j \Rightarrow [l]

ord med främmande ursprung \Rightarrow oftast [l]

l sist i ord eller följt av annan konsonant än j \Rightarrow [l] eller [w]

l \Rightarrow [w] (utan läpprundning)

N

före k och g \Rightarrow [ŋ]

V

v följt av vokal \Rightarrow [v]

v inte följt av vokal \Rightarrow [w]

undantag:

först i ord före l och r \Rightarrow [v]

först i ord före annan konsonant \Rightarrow [u]

prepositionen v \Rightarrow [u]

Vokaler

E

öppet \Rightarrow [ê]

halvöppet endast i diftongen [èj] \Rightarrow [è]

slutet \Rightarrow [é]

ej följt av vokal \Rightarrow [êj]

ej inte följt av vokal \Rightarrow [èj]

O

öppet ⇒ [ô]

halvöppet endast i diftongen [òw] ⇒ [ò]

slutet ⇒ [ó]

ov följt av vokal ⇒ ôv]

ov inte följt av vokal ⇒ [òw]

ov och ibland ol ⇒ [òw]

19. Ord

bolj, zelo och ful

bolj rumene = (lite) gulare

zelo rumene = väldigt gula

ful rumene = väldigt gula (talspråk)

brenjevec

= torghandlare

är helt enkelt ett förvängt lånord från tyskans bayerska ord pfragner torghandlare med rot i pfragina "torgstånd".

dov och mehka

Mehka är mer positivt "mjuk", medan "dov" upplevs en gnutta negativt.

fascikel och registrator

= pärm

fant och punca

fant = kille/pojkvän

punca = flickvän/tjej

jota och juha

juha = soppa.

jota = gryta dvs. tjockare och matigare.

kar

adverb (finns även som rel.pron.)

Det är förstärkande och liknar på många sätt tyskans "gar".

faktiskt, nog, ju, då, rent, rent av, verkligen, alldeles, hela, bara, utan vidare

- kar naprèj jämt, ständigt, hela tiden syn. védno
- kar takó utan vidare, inget särskilt, hur som helst

v lastnem podjetju

= i ett eget företag

le

le = ändå, trots allt

le kdaj = när i all världen

ljubita se

"se ljubita" är mindre specifikt på slovenska än på svenska och betyder därför både "älskar", "älskar varandra" och "älskar med varandra".

mijav

= mijau (det katter säger)

križišče

na križišču = i själva koringen, om än inte ute i gatan, så i alla fall i en byggnad precis vid koringen.

pri križišču = vid korsningen

neki, nekaj och kakšen.

nekaj = något

används utan efterföljande substantiv, dvs. självständigt.

Framför ett substantiv används neki eller kakšen.

nikakor ne

= ingalunda, på inga villkor, absolut inte

No, prav

= Ja, okej

pač

uttrycker ett bekräftande av en given tanke

pač = ju, så är det, nu en gång

potem och torej

potem = 1. sedan, därefter 2. i så fall, då, som en följd av detta

torej = följaktligen. alltså, så, således, därför, nämligen

priti na kant

= inte ha några pengar kvar, bli barskrapad...

raje/rajši och najraje/najrajši

raje och rajši är två alternativa former utan betydelseskillnad

najraje och najrajši är två alternativa former utan betydelseskillnad

salama

salama är samlingsbegreppet för all påläggskorv.

Den kan indelas i två stora grupper

sveža: inte behandlad för att konserveras, möjligen kokt, mjukare konsistens, kokt pressad skinka, kalvkorv, mortadella etc

suha: behandlad på ett konserverande sätt, rökt, torkad, mera kryddad, fastare i konsistensen och mörkare i färgen.

še och že

I vissa meningar i förflutet tid är så gott som ingen skillnad mellan še (ännu, fortfarande) och že (redan). Vilket innebär att že ibland kan översättas med "ännu" (=redan före nuet), trots att det normalt är še som betyder "ännu = fortfarande". Det verkar som om "ännu" i svenskan har två nästan motsatta betydelser.

Och še kan i enstaka fall i förfluten tid betyda "redan".

Google ger följande exempel:

Nevesta je odpovedala poroko in se še isti večer poročila - z drugim
Bruden ställde in bröllopet och gifte sig **redan** (=medan det **fortfarande** var) samma kväll - med en annan.

še = ens (med negation)

še eno = ännu en

še = dessutom, även, också

– **Grém poglédat še v trgovíno naspróti.**

– *Jag går och tittar i affären mittemot **också**.*

že = kan antyda att något gått fort

trg och tržnica

trg = torg

tržnica = marknad/salutorg

upočasni se

= går långsammare

več och večina

več = fler

večina = de flesta